

గీతాంజలి

స్వేచ్ఛానువాదం :

యన్. వి. రామానుజాచార్యులు, బి.ఎ., బి.ఎడ్.,

రైల్వే మిశ్రమోన్నత పాఠశాల,

చిటగుంట

ప్రతులు - వెయ్యి

ప్రమాదీచ - శాస్త్రపదము

సెప్టెంబరు - 1973

హక్కులు - అనువాదకులవి

GEETHANJALI

By

N. V. RAMANUJACHARYULU

మూలము : మూడు రూపాయలు

ప్రతులకు :-

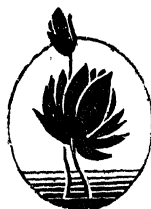
మారుతీ బుక్ డిపో,

మెయిన్ రోడ్,

గుంటూరు - 3

ఈ లోకం

సుకవితా యద్యస్తి రాజ్యేన కిమ్.

సకల లోక నుత ప్రభావుడు
సరస కావ్య కళావిలాసుడు
విశ్వకవి యౌ 'రవీంద్రున'కు న
మస్సు లర్పింతున్.

— రచయిత

స్మృతి సుమాంజలి

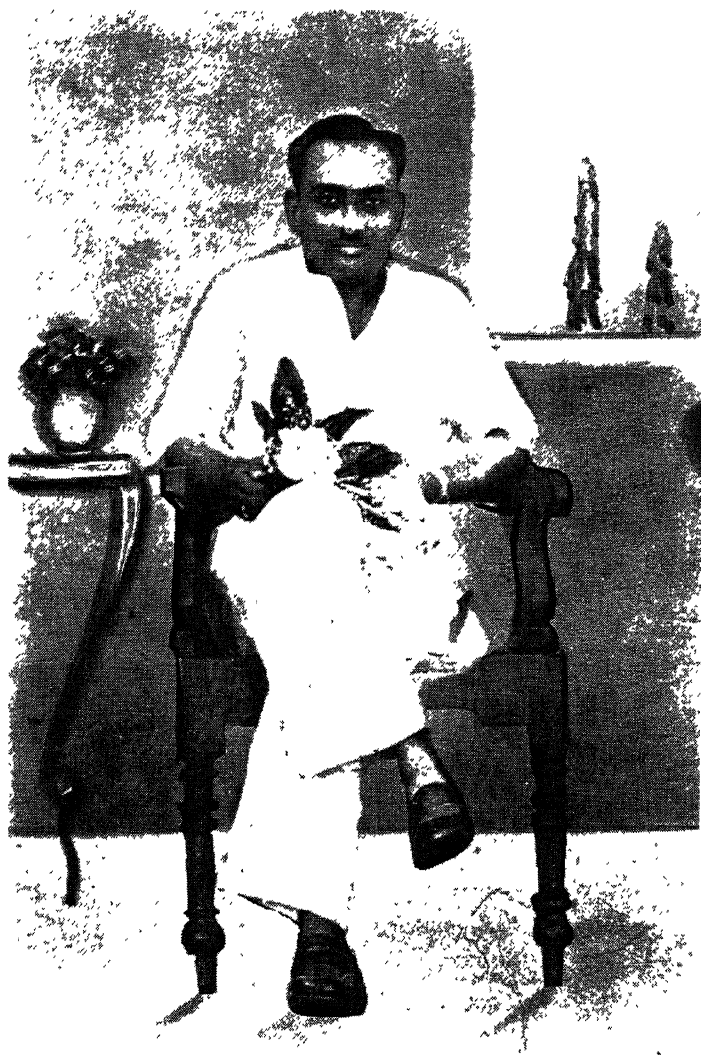
నా అగ్రజులు, వరార్థప్రాపకులు,
మధుర హృదయులు, మాన్యచరితులు
స్వర్గీయ పోలివరపు సత్యనారాయణగారి
స్మృత్యర్థము

‘గీతాంజలి’

ప్రచురింపబడినది.

అనుగు తమ్ముడు
పోలివరపు జగదీశ్వరరావు, M.A., LL.B.,
అంధ్ర విశ్వకళావరిషత్ సిండికేటు సభ్యుడు,
ప్రిన్సిపాల్,
వి ఆర్.యన్. అండ్ వై.ఆర్.యన్. కళాశాల,
చీరాం

అ మ ర జీ వి

పోలవరపు సత్యనారాయణగారు 1926-1971

చ రి తా ర్థు లు

సిరులు విరిసిన ఆంధ్రదేశము
నందు కృష్ణా మండలమ్మన
'అంగలూర'ను జనపదమ్ము ప్ర
శస్తి గాంచెనుగా.

సత్యధర్మ పదాన మెలగుచు
నిత్యమును పరహితము గోరెడు
రైతుబిడ్డలు కలరు బహుముఖ
ధీవిరాజితులై

వారిలో గ్రామాధికారులు
మేలి గుణములు గల మనీషులు
'పోలవరపు' కులీను లనుపమ
గుణవిశారదులై

చేయి జాపిన నాస్తి యనరు వి
శాలభావము గలుగు వారలు
సమనమాజ హితార్థులై యశ
మందినారుగదా.

వరపురంధ్ర 'నరన్వతమ్మ' న
 రనుడు 'సీతారామయా' ఖ్యుల
 నోము లెల్ల ఫలింప గల్గిరి
 సుతులు మువ్వరుగా

తల్లి కన్న దయార్ద్రమతియై
 యుల్ల మంతయు వల్లవింపగ
 బాల్యమున 'చిలకమ్మ' పెంచెను
 మమత వెలయంగా.

వారి తోబుట్టువు 'ప్రభావతి'
 వైద్యవిద్యాపట్ట మంది ప్ర
 శస్త్రుడౌ 'జగదీశచంద్రుని'
 గృహిణియై యలరెక్క.

వినయ సౌజన్యములు పెనగొన
 చదువుసంధ్యలు నేర్చి జననీ
 జనకులకు నంబరము గూర్చిరి
 సుగుణ భూషణులై

వారిలోపల నత్యనారా
యణ నుదేమణి పెద్దయై వం
శప్రతిష్ఠకు మెటుగు దిదై స్వ
ధర్మ రక్షణతో

కార్యదక్షుడు దేశభక్తుడు
సహజనటనాకుశలు డాతడు
భక్తితో దేవళము మైనూ
రున వినిర్మించెన్

పొల్లు మాటలు లేవు కల్లా
కపటములు లే వతని యెదలో
మంచిగా సరివారిలో జీ
వింప గోరెగదా

అతడు యల్.సి.ఈ. గ నుర్యో
గించి గాంచె యశమ్ము దండిగ
కన్ను గుట్టెను దుర్విధికి నా
తని ప్రశస్తి గనన్.

ముదిమి వెలుగని మోహనాంగుని
 గదిసె మృత్యువు కఠినమతియై
 ఏదిదేండ్లును నిండలే దెటు
 నూరు నిండినవో

దాని నొక పీడకలగా బాం
 ధవులు సోదరు లెదల నడలిరి
 భాతృహృదయము శాంతినొందు ను
 పాయ మెద్ది యనన్.

‘సత్యనారాయణ’కు తమ్ముడు
 మధురహృదయు డదృష్టవంతుడు
 అన్నిటను తన యన్నవోలే వి
 శిష్ట మానసుడే.

సరససాఫితి యన్న మురిపెడు
 భావుకుడు ‘జగదీశ్వరుడు’ గీతాం
 జలి’ని తన అన్న స్మృత్య
 ర్థముగ ప్రచురించెన్.

సఖుడు 'రామానుజాచార్యులు'
మధురమంజులశైలిలో 'గీ
తాంజలి'ని తెలిగించె ముత్యా
లసరముల తోడ౯.

శాంతి నందును గాత స్వర్గీ
యుని మనమ్మి కృతిని గాంచుచు
వెలయు నీ కృతి నిలిచి నా చం
ద్రార్కముగ భువిలో.

'జయన్తి తే సుకృతినో
రససిద్ధాః కవీశ్వరాః
నాన్తి తేషాం యశఃకాయే
జరామరణజమ్ భయమ్.'

Prof. T. DONAPPA
Professor of Telugu
Andhra University

17-B, Sea Sands
University Campus
Waltair

ఆగస్టు 13, 1973.

జనంమెచ్చిన రవీంద్రుని గీతాంజలికి తెలుగులో అనువాదాలు అనేకం వచ్చాయి. ఎవరికి నచ్చిన తీరులో వారు తెలిగించారు. ముఖేముఖే సరస్వతీ! వాటిలో ఇదొకటి. మూలభావాలను ముత్యాల సరాలలో పోహళించటం ఇందలి ప్రత్యేకత. కర్తా, కారయితా అభినందనీయులు.

తూమాటి దొణప్ప

పుష్పంజలి

నేను చడివివ గ్రంథాలలో విశ్వకవి రవీంద్రుని గీతాంజలి వన్ను ఎంతగనో ఆకర్షించినది. అందలి కవిత్వ తత్త్వము అట్టిది. భావన చేసినకొలది దానిని అనువాదము చేయవలెనను కోరిక కలిగినది. కాలక్రమేణ అది స్థిరపడి జీవితాకాంక్ష యైనది. వృత్తముల నుపయోగించి అనువాదంబు బానగా వ్యర్థపదాలు కొల్లలుగా దొర్లినవి. ఆ కారణముచే ముత్యాలనరాల నుపయోగించితిని.

వంగభాషయందు అభిమానము కల్గించుటలోను అందలి శబ్దమాధుర్యమును భావసౌకుమార్యమును విఘ్నరీకరించుటలోను కలకత్తా నివాసి డాక్టరు నీరద బిరణదాస్ (బిట్రగుంట రైల్వే వైద్యాధికారి) గారు తోడ్పడినారు.

రచనలో తగు సలహాలు ఇచ్చిన శ్రీ గొర్రెపాటి వెంకట సుబ్బయ్యగారును, అభిప్రాయము లిచ్చిన శ్రీ సంజీవదేవ్ గారును, ఆంధ్రవిశ్వకళాపరిషత్ తెలుగు ప్రొఫెసరు డాక్టరు తూమాటి దొణప్పగారును అభినందనీయులు. అనువాదమును ఆద్యంతము పరిశీలించి మెరుగులు దిద్దుటలో సర్వవిధముల సహకరించి నా రచనకు జీవము పోసిన సహృదయులు చీరాల వి.ఆర్.యస్. అండ్ వై.ఆర్.యస్. కాలేజి తెలుగు లెక్చరరు శ్రీ ప్రతాప వెంకట సుబ్రహ్మణ్యంగారికి కృతజ్ఞుడను.

‘అన్నీ ఒకయెత్తు అగస్త్యు డొకయెత్తు’ అన్నట్లు గ్రంథముద్రణ భారమును వహించుటకు నా బాల్యమిత్రులు చీరాల

V.R.S. & Y.R.N. కళాశాల అధ్యక్షులు సరససారస్వత నమర్చనానక్తులు శ్రీ పి. జగదీశ్వరరావుగారు పూనుకొని నిర్వహించుట నా మహాభాగ్యము. వారు తమ అగ్రజులు, సార్థక జీవనులు మధురభావనులు స్వర్గీయ పోలవరపు సత్యనారాయణ గారి శ్మశ్రుత్యర్థము నా 'గీతాంజలి'ని సర్వాంగసుందరముగా ముద్రింపించినారు. నిజముగా ఈ సంఘటన నా జీవితమునకు సార్థకత గూర్చినది.

'సుకృతీ గతాయః' అన్నట్లు కీర్తిశేషులు సత్యనారాయణగారు సుకృతియగుట నీ కృతినందుకొని ఆత్మశాంతితో యేధార్థముగా కీర్తిశేషులై, అపునర్భవత్వ సిద్ధి నందుదురు గాత.

ఇట్టి రచనకు చాలినంత పాండిత్యము అనుభవము లేకున్నను కేవలము ఉత్సాహముతో సాహసించి 'గీతాంజలి'ని ముత్యాలనరాల్లో కూర్చిన నన్ను ఆశీర్వదించిన మిత్రులకు పెద్దలకు మరొక సారి కృతజ్ఞతాభి వందనములు.

రవీంద్రుని గీతాంజలికి నా హృదయ పుష్పాంజలి.

యస్. వి. రామానుజాచార్యులు.

నీ క్షణ

రవీంద్రుని గీతాంజలి వాస్తవ లోకానికి కల్పనా లోకానికి మధ్య ఒక సేతువును నిర్మించింది. విశ్వకవి లాగా అనువాదకులు శ్రీ యన్. వి. రామానుజాచార్యులుగారు కూడ తమ రచనలో సరళ పదాలనే వాడారు.

గీతాంజలిని ఎందరో ఎన్నో భాషలలోనికి అనువ దించారు. తెలుగులోకూడ చాలా అనువాదాలు వచ్చాయి. అయినా అన్నీ ఒక రకంగా లేవు. ఎవరి ఉపజ్ఞ వారిదే.

వీరి అనువాద కవిత మృదు మధురంగా వుంది. మచ్చునకు

“Thy Sunbeam comes upon this earth of mine with
arms out stretched and stands at my door the live
long day to carry back to thy feet clouds made of
my tears and sighs and songs.

“సూర్యరశ్మి మదీయ గేహ క
వాటమున దినమెల్ల గడపె వి
షాదకంకణ గాన మేఘా
వళుల నీ కీయన్.”

మూలానికి ముత్యాలసరం ముచ్చటగా వుంది. భావాలు రవీంద్రుని వై నా పరభాషలోకి యదాతథంగా తేవటం సులభం కాదు.

జీవించట మంటే జనానికి దూరంగా సర్వత్యాగం చేసి బ్రతకటం కాదు. జీవించటమే ముక్తికాని మరణించటం కాదు. జీవన్ముక్తి సర్వులకూ ధ్యేయం. మనచుట్టూ వున్న వ్యక్తులూ, వస్తువులూ మనకు బంధనాలు కాకుండా వుండాలి. అప్పుడే మనకు స్వేచ్ఛ. స్వేచ్ఛాగీతాల అంజలియే గీతాంజలి.

తన చిరప్రియతమకు ఆత్మార్పణం చేస్తే తన్మయత్వం కలుగుతుంది. ఈ అనుభవం సంపాదించడానికి ప్రతిభావ్యుత్పత్తులు అక్కరలేదు. తర్కాలు తత్వాలు తెలియబనిలేదు. అంతుశుద్ధి ప్రేమానురక్తి వుంటే చాలు.

ప్రకృతి శోభలో చిరప్రియతమకై జీవితాన్ని అంకితం చేయడం కన్న ఆనందం లేదు. ప్రేమికుడు ప్రియతమను చేతు సన్నివేశం అంతలేని ఆనందదాయకం. ఈ ఆనందాన్నే గానం చేస్తుంది “గీతాంజలి”,

యువకులూ ఉత్సాహవంతులూ అయిన శ్రీ. యన్. వి. రామానుజాచార్యులుగారి ముత్యాల సరాలు ఎంతో మనోహరాలుగా వున్నాయి. వారు అభినందనీయులు.

సంజీవదేవ్

సు హృదయ చింతనము

విశ్వకవి - రవీంద్రుని గీతాంజలికి శ్రీ యన్. వి. రామానుజాచార్యులుగారు చేసిన అనువాదం మృదు మధుర మనోజ్ఞంగా ముత్యాల సరాలుగా తెలుగులో వెల్లివిరిసింది.

తెలుగువారి కవితాభిరుచి - హాలమహాకవి సంతరించిన గాఢసప్త శతినాటినుండి - "ధ్వని" - ప్రధానమైన సుకుమార స్పందర భావోన్మీలనఘే.

గీతాంజలి --

“అనలో మా సద్గమయ
తమసో మా జ్యోతిర్గమయ
మృత్యో రా ఆమృతం గమయ”

అనే ఉపనిషత్సంగీతమునకు శ్రుతి కల్పకున్న ఉజ్వలకవిత.

తమస్సు - అంటే కేవలం చీకటి అని అర్థం చెప్పితే - కవి హృదయానికి అపచారం చేసినట్లే. జ్యోతి - జ్ఞానానికి . ప్రగతికి మార్గదర్శకమైన విజ్ఞానానికి ఒక ప్రతీక.

గీతాంజలిలో వినిపించే వేణువు వెదురుముక్క కాదు.

సంగీతవిద్వాంసుని చేతిలోని మురళీ కాదు.

ప్రేపల్లెవాడలోని ప్రతి గోపిక - గీతాప్రవక్త పెదవి దరిజేర గలిగిన పిల్లనగ్రోవిగా మారిపోవాలని చెందిన తపతప

గీతాంజలిలోని కవితకు అంతరాత్మ. అనువాదకులు-
గీతాంజలిలోని కవితా సౌందర్య మాధుర్యములను తెలుగు
వారికి అనుభవ పునరుక్తం చేసినాడు.

విశ్వవిఖ్యాతిని ఆర్జించి - ప్రపంచములోని సహృద
యులు పులకాంకురప్రకరాలతో సమర్పించిన కర్పూర నీరా
జనం అందుకున్న కవితాకృతి - గీతాంజలి.

గీతాంజలిని అనువదించటం అభినందింపదగిన కృషి.
కృతి ప్రదానం తెలుగువారి విశిష్ట సంప్రదాయం.

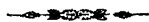
ఈ కావ్యం స్వర్గీయ శ్రీ పోలవరపు సత్యనారాయణ
గారి ఆత్మకు ఉత్కృష్ట బహుమానం. దీనిని అందించిన
ఆత్మీయులకు నా సుహృదభినందనములు.

అన్నగారి పేరు - ఆంధ్రవాఙ్మయంలో చిరస్థాయి
చేయాలని సంకల్పించిన సోదరుడు శ్రీ జగదీశ్వరరావు -
కవు లందరకూ - ముఖ్యంగా నాకూ సహోదకుడే.

ధనం కవిత్వంకోసం వ్యయం చేసినవారు - ధన్యజీవులు.

— నండూరి రామకృష్ణమాచార్య

గీతాంజలి

1

ద్రిప్య నవజీవనము సతత మ
సశ్వరమ్మగు పాత్ర నిందియు
న న్నినంతవి జేసినాడవు
మోద మది నీకు॥

వెదురువేణువు భవత్కరమున
కొండకోనల వసుల దిరుగుచు
మధుర మృదుతర గీతికారవ
మాలపించెనుగా

తావకమ్మగు మృదుస్పర్శకు
పొంగి పొరలిన నాదు హృదయము
పరవశమ్మగు సంతసమున న
లేఖ్యభావనతో

యుగయుగమ్ములు గడిచి చనియెను
నీ యనంత వరప్రదానము
నాదు దోయిలి స్వీకరించుచు
నుండు నవిశమ్ము॥.

2

గాన మాలాపింప నాజ్ఞకు
 గర్వమందిన నా యెడందయె
 ప్రీతినట్లయె గాని నిఁ గని
 రాల్పె నశ్రువులఁ

నా యపశ్రుతు లెల్ల కరిగెను
 మేళవించె మధుస్వరమ్మున
 రెక్క లార్పెను ఖగము పగిడిని
 వనది దాటంగఁ

నే నెరుంగుదు నీ ముదమ్ము మ
 దీయగానమునందు నేటికి
 గాయకునిగా మాత్రమే నీ
 మ్రోల నిలిచితిగా

నీ పదమ్ము స్పృశించు భాగ్యము
 దుర్లభమ్మని వెల్లివిరిసిన
 మధురగీతాంచలము ముదమున
 నే స్పృశించితినే.

గానమాధుర్యమున స్వవశత
వీడి నన్నే నేను మరచితి
నిన్ను ప్రేయసఖు డందు పిలిచితి
నవుడు నా స్వామి !

3

సతము సమ్మద సంభ్రమముల
నీదు గానము మౌనముద్రమ
వినుటెగా నీ వెటుల పాడెదొ
నే నెఱుంగ ప్రభూ !

ద్రుమ్మరిలె నాకాశసీమ త్వ
దీయగానపు జీవగీతిక
మధురగానామృత ప్రకాశము
జగతి వెలిగించె.

నీ పవిత్రపు గానవాసావి
యడ్డు దగిలిన గండకలంకము
స్వేచ్ఛతో పెకలించి ముదమున
పర్వు లెత్తునుగా

నీదు స్వరమున ముదముతో శ్రుతి
 గలుపగా చిరకాల వాంఛిత
 మిప్పటికి నపశ్రుతుల తోడనె
 వ్యర్థ మాయెనుగా

పలుకుచుందును మాటిమాటికి
 శ్రావ్యరహితమాయె భాషయు
 నరచితిని గానామృతముకై
 తత్తరముతోడన్

తావకమ్మగు దివ్యగానా
 శ్రమ్ముకై నా లలితహృదయము
 పరతశమ్మయిపోయె వెంజయె
 చిత్రముగ స్వామీ!

4

దివ్యజీవస్పర్శ నిరతము
 నాదు తనువున నుండు పెరిగియె
 నిర్మలమ్ముగ నుంతు ననిశము
 బహిః ప్రాణమువై

తత్వ దీపిక మన్మథమ్మన
ప్రజ్వలింపగ జేసితివి నే
తలపనైతిని సూన్యతమ్మను
తలపునందైనన్

హృదయ కుసుమ పవిత్రపీఠము
త్వన్నివాస మ్మగుటచేతను
ప్రేమమీరగ నిర్మలమ్ముగ
నుంతునో స్వామి !

నీ యనంతమ్మగు చలమే
శక్తిదమ్మని క్రియల నెల్లను
తరికరణమ్ముల నివేదించుటె
వా ప్రయత్నమ్మో.

5

నీ పదమ్ముల నన్నిధిని తృటి
వినోదంపగ నాజ్ఞ వేడెద
నాదు కర్తవ్యమ్ము నావల
నిర్వహింతునుగా

దివ్యముఖ సందర్శనమ్మే
 లేనియెడ నా లలితహృదయము
 విశ్రమింపదు కార్యభార ము
 పారసాగరమౌ

నా గవాక్షము చెంత నామసి
 యూరువులు గుసగుసలు వినునెడ
 భృంగములు ఝమ్మించు పాడెను
 మధుర సుమవీధిన్.

ఇదియె సమయ మ్మీచట తానక
 దర్శనమ్మగు శాంతసమయము
 జీవితము నంకితము చేయగ
 సావకాశముగన్

6

కోసికొమ్మి చిన్న కుసుమము
 స్వీకరింపుము శ్రేణుముగ నీ
 వాలసించిన ధూళిపాలగు
 ననుచు భయపడుదున్.

మాల నుంచగ వీలు వడదని
బాధ నందగ వలదు కరమున
కోసికొమ్మి చిన్న సుమమును
గౌరవముతోడన్.

పూవు గోయక దినము గడిచెను
పుణ్యకాలము తరలి చనునెడ
సర్వ మెఱిగిన నా మన మ్మిక
తతరము జెందున్

పరిమళకర్షణలు లేశము
తగ్గినను కుసుమమ్ము గొని నీ
పాద సేవకు నియోగింపుము
మంచి తరుణమునన్.

7

మామకమ్మగు మధురగీతము
వ్యర్థ పౌందర్యమును వీడెను
తైలితో గమకాలలో గల
గర్వమును వీడెన్

కింకిణీ మృదురవము నీ హృది
నర్మభాషణ వినగ నీయదు
వికృతమున కాభరణములు నత
మంతరాయములౌ.

నేనె కవినని గర్వ మందితి
కాని నిజ గని సిగ్గు జెందితి
నీ పదమ్ముల మ్రోల నిలిచితి
నోయి కవి తిలకా!

జీవనము ఋజువర్తనమ్మున
మురళివలె నే మంతు ననిశము
నింప వేడెద వేణువును నీ
దివ్యగానముతో

8

హేమమాలలు జిలుగు దుస్తులు
బాలక్రీడకు ముదము నీయవు
అనిశ మందిగ భాషణావళు
లంతరాయమ్మౌ.

జిలుగు దుస్తులు మలిన మగునని
చినిగి చెడునను వెరపుతోడుత
సఖుల వీడెడి బాలకుడు తా
గదల భయమందు॥.

దివ్యమానవ జీవనోత్సవ
ధూళిరహితమైన జీవికి
హేమమాలల సౌఖ్య మంతయు
స్వర్ణపంజరమౌ.

9

స్వీయభుజమున నీ శరీరము
నెటుల మోసుకపోవ గలిగెడు
బిచ్చ మెత్తుదు నీ గృహమ్మున
జ్ఞానరహితుడనై.

విశ్వభరము వహించు కరమున
సర్వభారము వదలి వేయుము
తలపు లన్నియు వీడి యిక వి
శ్చింతగా మనుమా

తాపకమ్మగు శ్వసితకామపు
మలిన దృష్టికి తాళజాలక
ప్రమిదలో గల జ్యోతి సత్వర
మారిపోవుగదా !

స్వీకరింపకు దివ్యవరముల
మలినకర మపవిత్ర పరచును
స్వీకరింపగ రాదె నిర్మల
ప్రేమ హృదయముతో

10

ఇచట నీ పద పీఠ మున్నను
నీదు మృదుతర పాదయుగళము
పతిత జీవులు మసలు తావున
నొందు విశ్రాంతి

పతితదీను లనాధ జీవుల
మ్రోల నిలిచిన నీ పదమ్మల
జాడ దెలియగ లేదు నానతి
యత్న మెంతైనా

దీనదృక్కుల నున్న పేదల
మధ్యమలిన కుచేలములతో
నడచు నీ సన్నిధిని జేరదు
నాదు గర్వమే.

నిస్సహాయత నున్న దీనుల
పతితజీవుల కీవు దోహద
మొసగు మార్గ మ్మెరుగు దెవుడు మ
దీయ హృదయమ్ము

11

ఆపుమాపుము నీదు జపమును
ఆపుమీ నీ భజన కీర్తన
లాపుమీ రుద్రాక్షమాలల
మంత్ర గణనమ్ము

ద్వారములు బంధించి నతతము
దేవళాన నుతింతు వెవరిని
కనులు దెరచిన కానరాడట
నీదు దైవతమూ

కర్షకులు శ్రమజీవులును మలి
 సంపు దుస్తుల యెండవానల
 మ్రగ్గుచుండెడి చోట స్వామి కు
 చేలముల నుండెన్

జపతపాలకు స్వస్తి జెప్పుదు
 దైవదర్శన భాగ్యమునకై
 ధూళి నిండిన నేల మీదికి
 రమ్మ వేగముగన్

మోక్ష మనునది యెచట నున్నది ?
 సృష్టి బాధ్యతతోడ దైవము
 ముదముతో బంధింపబడియును
 సతము మనతోడన్

విడుము. ధ్యానము ధూపదీపాల్
 మలినమైనను నీదు దుస్తులు
 చెమట బిందువు లోడ్చి దైవము
 గొలువ రమ్మిటకున్

12

నా ప్రయాణ మనంతమైనది
దాని కాల మ్మంతు లేనిది
ఇట్టి యాత్రల జేయు మార్గ ము
నంతమే సుమ్మి

కాంతిరథమున బయలుదేరితి
గగన గహనమ్ములను లోకా
వకుల గడచిన చిహ్నములతో
వనుగమించితినే

ఆత్మనన్నిది జేరు మార్గమె
అధికతమమగు దీర్ఘయానము
సరళమంజుల గాత్ర శిక్షణ
క్లిష్టమే సుమ్మి

స్వీయగృహమును జేర పథికుడు
పరకుటీరము దాటు విధమున
గ్రుమ్మరక వలె లోకములు ది
వ్యాలయము వెదుకక

నయనములు దిశల్లేల్ల వెదకియు
 వేసరిల్లెడు సమయమందున
 నన్ను చకితుని జేసె నిట భవ
 దీయ దర్శనమే

ఎచట నీ వను నాదుప్రశ్న
 మ్మిచట నేనను అభయ మొకటై
 జాలువారిన బాష్పధారకు
 జగతి ప్రళయమ్మౌ

13

పాడ నెంచిన మధురగీత
 మ్మాలపింపగ లేద యింకను
 వీణీయను సరిజేసి కాలము
 వ్యర్థ పరచితినే

కాలమా ప్రతికూల మాయెను
 కవనమా సరిలేక పోయెను
 వేదనాభర మధిక మాయెను
 పాడవలె ననుచుకా

ఇంత కాల మ్మాయై, గానీ
పుష్పమే వికసింప దాయెను
వీచుచున్న సమీర మొక ని
ట్టూర్పు విడిచినదే

మోము గాంచగ లేదు కంత
స్వరము విననే లేదు నా గృహ
ప్రాంగణమ్మున నతని పదముల
రవళి వినియుంటిన్.

దినము సర్వము ముగిసిపోయెను
ఆసనాలంకరణ తోడనె
ప్రమిద వెలిగింపకయె స్వామిని
నెటుల రమ్మందున్.

అతని పొందును గోరి యాశను
బ్రతుకు ప్రొద్దులు బుచ్చుచుంటిని
ఇంతదనుకను లేదు ప్రాప్త
మృతని నేస్తమ్మున్

14

నాదు కోర్కె లనేక మైనను
జాలి గొలిపినగాని నా మొర
వినుచు నను రక్షించు చుంటివి
తిరస్కారముతో

నీ యపారమైన కరుణకు
నాదు జీవము పాత్రమగునటు
చిత్రముగ నమకూర్చితివి నా
కెంత భాగ్యమో.

తనువు మనమును జ్యోతి ప్రాణము
గగనములను నయాచితముగ
దాన మొసగి దురాశ వీడగ
జేసితివి కృపతో

అలసి సొలసితి కొంతకాలము
లక్ష్యనిధికి కొంతకాలము
వెదకితిని నిర్దయను మ్రోలనె
నీవు దాగితివే.

త్వన్నిరాకరణముతో నను
ధన్యజీవుని జేసి సతతము
క్షణికవాంఛల ప్రమాదంపడ
నీక బ్రోతువుగా.

15

నీదు కీర్తన లాలకింపగ
నేను నీ భవనమ్మ జేరియు
మూల నొదిగితి సంతనముతో
విశ్వభవనమునన్

కార్యరహితమైన నీ జగ
మందనర్థక జీవితమ్మన
ప్రీతిపోయె మదీయకంత
స్వరము విష్ఫలమై

ఈ విశేధాలయములోపల
విన్ను ప్రార్థన నలుపు వేళల
నీదు సన్నిధి నిలిచి పాడగ
నానతిమ్ము ప్రభూ !

కనకవల్లకి నుదయపవన
 మ్మందు శ్రుతి సరిజేయు వేశల
 నుండ నానతి నిమ్మ నీ దరి
 గౌరవముతోడన్

16

జగతి నుత్పవ మందు నా కా
 హ్వనమే లభియించినందున
 మురిసి తనిసిన నాదు జన్మము
 ధన్య మాయె నహా

వీణ మధురముగ నినదించెడు
 పాత్ర నిర్వహణమ్మ విందున
 నాదు నైపుణ్యము వ్రదర్శిం
 చితిని వేడుకతో

దివ్యసన్నిధి జేరి ముఖ సం
 దర్శనమ్మన మౌన ప్రార్థన
 నలుపు సమయమ్మనకు నెడనెడ
 నిన్ను ప్రశ్నింతున్.

17

ప్రియుని కరముల నాడు సర్వ
స్వమ్ము నర్పణజేయు తలపున
నే నిరీక్షించితి నె యమితపు
భక్తిశ్రద్ధలతో

మన్నిరీక్షణ వలన కాలవి
లందినమ్మయి పోయినంధున
దోషహరిత మానసముతో
నిలిచి యుంటినిగా

18

న్యాయశాస్త్రపు ధర్మ సూత్ర
వశులతో బంధింప నెంచి
వారి నందరి నవిశమున్ను ని
ర్లక్ష్యపెట్టితిగా

ప్రజలు నను నొందించి లక్ష్యము
లేని జీవి నటించు పిలుతురు
ఇట్టి యపవాదమ్ము కుఠిళీ
లింప నిశ్చయమౌ

విపణి కాలము ముగిసె ప్రజ తమ
 విహిత కర్తవ్యమున కావల
 నన్న పిలిచియు విసిగి వెడలిరి
 కుపిత మానసులై

ప్రియుని కరముల నాదు సర్వ
 స్వమ్ము నర్పణజేయు తలపున
 నే నిరీక్షించితి నె యమితపు
 భక్తిశ్రద్ధలతో

18

కారుమబ్బుటే క్రమిస్తే చీకటు
 లావరించెను ద్వారబంధము
 మ్రోల నిలిపితి ప్రయతమా ! నను
 కారణమేమో !

విరళి లేకయె టనులతో మ
 ధ్యాహ్న కార్యములందు గడపితి
 నీ నిశీధి నిరీక్షణము నీ
 దర్శనమ్మునకే.

నీదు దర్శనభాగ్య మీయక
యేకతమ్మన నుంచుచో నీ
దీర్ఘ వర్షానిశాఘటికల
నెటుల గడపుదునో

దృష్టి గగనాంచల విషాద
మ్మందు నిలిపిన మన్ననమ్మే
చలిత పవనపు మేలి ముసుగున
ద్రిమ్మరిల్లెనుగా

19

నీవు పలుకగవేని నా హృది
మౌనపూరిత సహనమున నత
యామినీ వదనమ్ము పగిది ని
రీక్షణ మొనర్తున్.

అంధకార మ్మంతరింపగ
సుదయ ముద్భవ మగుట తథ్యము
త్వద్రవమ్మున నరుణ ధుని స
ర్వమ్ము వ్యాపించున్.

నీదు పలుకులు గానమయమై
పులుగు గూండ్లను పర్యటింపుచు
మధురిమను వన సుమగణమున
గ్రుమ్మరించునుగా

20

అన్యమనమున నుండి వూచిన
కలువ గాంచగనైతి నకటా!
సెజ్జయే సుమరహిత మాయెను
నా యలక్ష్మమునకొ

కలత జెంధితి మాటిమాటికి
కలల లేచితి కలవరమ్మున
మలయమారుత లలితవీచిక
ననుభవించితినే

మన్మనము నవ్యక్త మధురిమ
మాశతో బాధింప నామని
సఫల మొందగ నెంచు నాత్రపు
శ్వాస యనుకొంటి.

నా డెరుంగ ప్రహర్ణ మధురిమ
మామకమ్మతి సన్నిహిత మని
మన్ననోతర జనిత కమల ప
రీమళమ్మంచుకొ.

21

గడియ లెన్నో గడచె నలసట
వలన నకటా తటమునందే
తథ్య మిత్తరి సాగెదను బయ
నింపగా నొకకొ

తరువులను పుష్పింప జేసియు
తరలె నామని సత్వరమ్మున
నే నిరీక్షించితిని వాడిన
విరుల భారమునకొ

లలిలు సంక్షుభితమ్ములై చెల
రేగె తటద్రుచ్చాయలందున
గలగలలతో రాలె నకటా
శుష్కపత్రములుకొ.

శూన్యమున తిరికింతు వేలనొ
అన్యతట మృదుగాన మధురిమ
పవనచలనము తోడ హృదయము
పులకరింపదుగా.

22

శ్రావణాంబుద ఘనచ్ఛాయల
నడుగు నవ్వడి లేక యామిని
పగిది నేడయచు వెదకు వారల
కతి రహస్యముగన్

ప్రాచ్యపవనారవము వినియును
కనులు దెరువగ నొల్ల దుదయము
నిదుర నెరుగని గగనమున వ
స్త్రాంచలము వెలసెన్.

గగనసీమల గాన మాగె క
వాటములు బంధింపబడె జన
రహితవాటిక పాంధుడవు నీ
వొకడవే సుమ్మి

నాదు మిత్రుడ వని కుటీర క
వాట మనిశము తెరచియుంచితి
కలల విధమున కరగిపోవక
ప్రియతమా ! రమ్మా.

23

కాశరాత్రి నిరాశచే గగ
నమ్మె ఘూర్జిలు వడి తుఘానున
ప్రణయయాత్రను బయలుదేరితి
వేలనోయి సఖా !

తావకాగమనమున కెడనెడ
తెరతు ద్వారము నిదుర నెరుగక
తిమిరమున నీ జాడ తెలియదు
చోద్య మేమొ సఖా !

వియ్యనంత నదీతటమ్మున
ఘోరకాంతారమున దుర్గమ
తిమిరమున బయనించు చుంటివొ
నన్ను జేరంగ

అనిల మలసిన పులుగు కలరవ
 మాపినను దినమంత మందిన
 తిమిర వస్త్రాంచలము నాపై
 బరుప ప్రార్థింతున్

పృథివి నిద్రాచ్ఛాదితమ్మయి
 నవసిపోయిన కంజదళముల
 మంజులమ్మగ మొగిచి యుందువు
 సంజకాలమునన్

జీర్ణమలినాంబరము లందున
 కుమిలి క్రుంగిన పథికు గాంచుము
 కలువలను రక్షించు విధమున
 దివ్యయామినిలో

24

నీ పదమ్ముల విశ్వసించుచు
 నలసి సొలసిన కాశరాత్రిని
 నిర్భయమ్ముగ నన్న హాయిగ
 నిదుర బోనిమ్మా.

సడలిపోయెడు మస్మనోత్సా
హమ్ముతో నీ ప్రార్థనముకై
త్వరితముగ బయనింప నీకు మ
దీయ యత్నమునన్

యామినీపటలమున నవసిన
పగటి కనులను పడిలపరచుచు
సుందరానందంపు దృక్కుల
శోభ గూర్తువుగా

25

నా నఖుండరుదెంచి సెజ్జను
గూరుచుండిన నొడలు దెలియని
నిదురనుంటిని విధివిలాసము
నా యభాగ్యమునన్

ఆ ప్రశాంత నిశీధి నాతని
కరయుగమ్మున మధురవీణా
రవముతోడుత మారుమ్రోగె మ
దీయ స్వప్నమునన్

అతని శ్వాసలు నాదు నిదుర స్పృ
శించుచున్న త్వదీయ దర్శన
భాగ్యమే కరవాయె రాత్రులు
వ్యర్థ మాయెనుగా

26

జ్యోతికై పలుమాడు కలవర
మందుచుండెద వెదట గలదని
జ్యోతి వెలిగింపంగ వలె రగి
లించి కామాగ్నికై

కాంతిరహితమాయె జ్వాలల
చలనమే కరవాయె ప్రమిదను
మృత్యువే శుభదమ్ము మామక
హృదయ వేదనలో

నీ కవాటమ్మున విషాదా
రావములు వినిపించె నీ ప్రభు
దర్ధరాత్రిని ప్రేమ సంకే
తార్థమై పిలిచెకై

గగనమున మేఘమ్ము గ్రమ్మెను
వారి ధార లనంత మాయెను
అంతరార్థ మ్మొరుగ హృదయము
లోని వేదనకున్

క్షణము శంపాలతలు మామక
దృష్టిపై బరపెను విషాదము
మన్మథము లరెప్పై గానము
కై విభావరిలో

జ్యోతికై పలుమారు కలవర
మందుచుండెద వెచట గలదని
జ్యోతి వెలిగింపంగ వలె రగి
లించి కామాగ్నిన్.

మేఘములు గర్జిలెను ఝంఝా
మారుతము చెలరేగె జీవిత
ప్రణయజ్యోతిని ప్రజ్వరింపుము
హాయిగా రేయిన్.

27

కతిన మాయెను బంధములు భే
 దింప నెంచిననాడు మన్మథున
 మేలనో వ్యాకులము జెందె న
 కారణముగనే

పలవరించుచు నుందు నిత్యము
 స్వేచ్ఛనే హృదయాంతరాళము
 గాని నిను వాంఛించు తరీనే
 సిగ్గు జెందుదునే

సర్వ సంపద భవ్యమయమని
 దివ్య మిత్రుడ వనుచు నమ్మియు
 విడువ జాలదు తళుకు బెళుకుల
 నాడు హృదయమున్

మలిన సహితము మృత్యుచలిత
 మైన వస్త్రము విడువ నైతిని
 ద్వేష మైనను సతము గాఢా
 లింగన మొనర్తున్

గూఢమై లోపములు ఋణభర
మధికమై ప్రార్థింప నెంచియు
వర మొసంగెద వనుచు మదిలో
కరము భయపడుదున్

28

మృదులమైన మదీయ సుందర
నామబంధమునందు విగీసిన
జీవినై దుఃఖించుచుండెద
నేకతమ్ముగనే

సతము ప్రాకారమ్ము గట్టితి
గగన చుంబితమాయె కుడ్యము
మరుగువడె తచ్చాయలందు మ
దీయ రూపమ్మే

మరుగు పరుపగ నాదు నామము
గర్వమున దృఢపరుతు కుడ్యము
పోల్చినైతి నిజస్వరూపము
శ్రద్ధచే నేమో!

29

ప్రణయ సంకేతార్థమై బయ
నించితిని నేకాంతముగ న
న్నీ ప్రశాంత నిశీధి నెవరో
వెంటడింతు సుమీ

వివిధ పథముల వక్రగతులను
బిర్రబిరా పయనింప నెంచితి
నతని గికురించెడు ముపాయ ము
సాధ్య మాయెనుగా

డంబములు బింకములతో భువి
ధూళి రేపి మదీయహంకా
రమ్ముతో శ్రుతి గలుపు నతము ప్ర
తిధ్వనింపంగఁ.

లజ్జ నెఱుగని మామకాహం
కారమే సాకార మాయెను
తద్విధమ్మున నిన్ను దరియగ
నిగ్గిలుదు స్వామీ !

30

శృంఖలల దగిలించి కరచర
జమ్మలను బంధించి వైచియు
నదయతను చెరసాల నుంచిన
దెవ్వరో చెప్పమా

విశ్వమున నైశ్వర్యము న్నధి
కారముల నార్జించుతలపున
నా ధనాగారమ్ము నించితి
స్వామి సంపదలన్

నిదురబోయితి ప్రభువు శయ్యను
మేలుకొన కోశమ్మె కారా
గార మాయెను విధివశమ్మున
ప్రభువు బంధించెన్

శృంఖలల దుర్భేద్యముగ నొన
రింప రన్ములు మత్కృత మ్మిది
అహరహమ్మును శ్రద్ధతో ని
ర్మించితిని ముదమున్.

ఇయ్య జేయపు తక్కితో వి
 శ్వమ్మునే బందించి స్వేచ్ఛను
 గోరి నతము శృంఖలల ని
 ర్మించి యుంటినిగా

కొక్కెముల బిగియించి దృఢమగు
 సంకెలల నిర్మించి చూచితి
 మత్కృతమ్మున నేనె శాశ్వత
 బంధముల నుంటిన్

31

మోహపాశావళుల నను బం
 ధింప నెంచిరి విశ్వమున నీ
 ప్రేమ దైవాన్వితము స్వేచ్ఛా
 న్వితము నా స్వామి !

మరతు ననియెడి వెరపుతో నను
 విడువ సాహస మందరే నీ
 దర్శనము కరవాయె దినములు
 గడచు చిత్రముగన్.

నతము నిను ప్రాశ్నోప కున్నను
నిలుపకున్నను హృదయమున నీ
ప్రేమ నా ప్రణయమ్ముకై ని
త్యమ్ము వీక్షించున్

32

ఉదయమున ప్రప్రథమముగ మా
నిలయమున కరుదెంచి వారలు
గేహమందలి స్వల్పభాగ
మ్మాయ వేడిరిగా

పూజలందు సహాయపడుచు ప్ర
సాదమున భాగమ్ము గోరియె
మూల నొదిగిరి సాధువాక్కుల
దీన వదనములన్

అలయమ్మున కాళరాత్రిని
నిర్భయమ్ముగ జేరి నైవే
ద్యమును దోచె దురాశచే నవ
విత్ర హృదయమునన్

33

నీవె నా సర్వస్వ మని మది
 నమ్మితిని నీ దివ్య పదముల
 నాదు లేశాహంకృతిని క్షమి
 యింపుమో స్వామీ !

నిన్ను గని సర్వత్ర హృదయము
 ప్రేమతో, నర్పించు సతము వి
 వేక దృష్టిని నిర్మలమ్ముగ
 బరపుమో స్వామీ

దివ్యజీవనబంధముల ప్రే
 మాదరమ్ముల జూపవే భవ
 రాశయము నెరవేరు నీదగు
 ప్రణయ బంధాజ్ఞ

34

స్థైర్యధైర్యమ్ములును దివ్య
 జ్ఞాన సహితాదర్శ విశ్వము
 సత్యవాక్పరిపూర్ణక్రియ నవ
 తర్కమార్గమ్ము

మనోగాంభీర్యముతో న
భృదయభావ విశాల స్వర్గ
స్వేచ్ఛమై నాదేశమును మే
త్కొలుపగదె స్వామి!

35

ప్రభువరా! నా హృదయమున దౌ
ర్బల్య మెటులనొ ప్రబల మాయెను
సత్వర మ్మృదుదెంచి విరూ
లింప ప్రార్థింతు

కష్టసుఖముల నేకదృష్టి భ
రింపగల ధైర్యము వేడెద
వేడెదను సత్వేవకై సై
ర్యము నతిప్రేమ

దీనులను దరిజేర్చు భాగ్యము
దుర్మతుల నిర్జించు ధైర్యము
మననము దృఢపరుచు వరమును
ప్రసాదింపగదే

సైర్యమున నతిప్రేమతో నీ
చరణ సన్నిధి నాదు సర్వ
స్వము నర్పణజేయ. ధైర్య
మిమ్ము నా స్వామీ !

36

శక్తి తరుగక యాత్ర ముగియును
వస్తు సంచయ మంతమౌ న
జ్ఞాతముగ నమయమును జేరుట
తథ్యమని తలచుకొ.

స్థిరముగా త్వచ్ఛక్తి మన్నన
మందు సతతము నవ్యవాక్కున
నవపథముల నద్భుతముల
జూపునని తలచుకొ

37

భవచ్ఛరణమె సర్వదా శర
ణముగా తపించు నా హృది
కామవాంఛల కలత లన్నియు
మిథ్యయే సుమ్మీ.

యామినీ హృది కాంతికై విన
తులను తమమున దాడు విధమున
కలవరింతు ప్రమత్తతను త్వ
చ్ఛరణ సన్నిధికై

దారుణాహతి కాంతి నవహర
ఐమ్ముజేసి ప్రశాంతి గోరు తు
ఫాను పగిది శ్రమించు హృది నీ
దర్శనమ్మునకే

38

మన్మథ మూర్ధ్ధత రొలంగియు
కఠినతరమగు సమయమున నీ
కరుణరస వర్షామృతము దయ
చేయుమో స్వామీ !

నరస మృదుతర జీవనము రస
హీనమగుచిడ దివ్యగానా
మృతముతో విచ్చేసి నను ర
క్షింపుమో స్వామీ !

బాహ్య విశ్వభయంకర ధ్వని
 వేరుపరచెను హెషచే నను
 శాంతమూర్తీ! త్వరితముగ వి
 శ్రాంతి గొని రమ్మా

నాడు దైన్యము హృదయమున నొక
 మూల నొదిగెను సత్వరమ్ము క
 వాటమును భేధింపరమ్మా
 రాజన మ్మొలుకన్

శ్రాంతి మలినము లేకముగ మ
 న్మనము కామాంధమున గ్రమ్మిన
 అప్రమత్తత జ్యోతి హేతుల
 జూపుమో స్వామీ !

39

శుష్కహృదయము దినదినమ్ము కృ
 శించె దిక్ప్రక్రమ్ము నిర్మల
 మాయె జలదావళులు నను కరు
 జింప వాయెనుగా

భీతిదమ్మగు కాలమృత్యువు
పెనుతుపానున దరపి రోదసి
ఘనతట్టిదాతమున ఝళిపిం
పంగదే స్వేచ్ఛన్

హృదయ సంక్షభితాతప మృతి
క్రూరవర్తన నోప జాలను
సత్వరము కరుణించి శమియిం
పంగ ప్రార్థింతున్

జనకు నాగ్రహదినము కంకణ
లోచనమ్ముల జనని పగిదిని
నీ కృపాజలదమ్ముతో ర
క్షింపుమో స్వామీ!

40

నీడ దాగెద వేల ప్రియతమ
నరకుజేయక సాగిపోయెద
రందరును నిను పథమునం గల
ధూళి ద్రోయుదురే

పత్రపుష్పావళుల నిను న
 ర్పించ నుంటిని పధికులే నా
 కుసుమముల గొనిపోవ సెజ్జను
 విరులు లేవాయెన్

ఉదయ మధ్యాహ్నములు గడచెను
 సంజకాంతుల నలసె కన్నులు
 పదికు తెల్లరు నగవుతో జన
 సిగ్గు నందితినే

ఏమి గావలె నన జవాబుల
 నీయ నొల్లక నుంటి బిక్షుకి
 పగిది వస్త్రాంచలము నాచ్ఛా
 దించి వదనమ్మున్

నే నిరీక్షించినది భవదా
 గమనమున కని తెల్పుదును నీ
 గ్గును దారిద్ర్యమ్ము నీ క
 ర్పింప దైర్యమునన్.

శృణుము నదుగిడి కాంతు తేజో
గమనమున నీ స్వప్నగగనము
దివ్యకాంతుల నరుణకేతన
మనిల వీచికలన్

తేరు దిగినను దరిని జేర్చగ
వడకితిని జీర్ణాంబరమ్మల
ఆనిలమున కంపించు లతవలె
సవనసంతమునన్

కాలహరణము గల్గె రథచ
క్రముల సవ్వడి వినగ నైతిని
ఉత్సవమ్మల జయధ్వనము
లెన్నియో గడచెన్

వారివెనుక ప్రశాంతముగ నిలు
చుండి రెవరో స్వామి సతము ని
రీక్ష జేతును దుఃఖభూరిత
హృదయ భారమునన్

41

కర్ణముల విడె ప్రభాతమ్మున
 అన్యు లెరుగక మనము నౌక న
 పారయాత్రను తరలవలె న
 జ్ఞాత భువి కనుచున్

అయ్యపారమహోదధిని పద
 రహితగాన తరంగముల మా
 భుర్యమును దతహావమున గ్రో
 లేదు ప్రళాంతముగన్

సమయ మాయెను పనులు శుగ్రియవె
 వంజ చీకటు లావరించెను
 ఖగ గణమ్ము కులాయముల దరి
 యంగ విచ్చేసెన్

ఎప్పుడు బంధము నడలునో దిన
 కరుని చరమ జ్యోతివలె తిమి
 రమున నంతర్ధానమగు మా
 నౌక సత్వరమున్

42

రాక నెరుగను ముదముతో నా
హ్వన మీయగ నైతి శాశ్వత
ముద్ర నుంతువె ప్రచలజీవిత
ఘటికలను నాకై

నేడు తిలకించితిని నీ హ
స్తాక్షరమ్ములు మలినమై గత
కిష్ట సుఖములు క్షణికమై చి
త్రమ్ముగా చెదరెన్

ఘూళిలో శైశవ క్రీడం
నంతసింతువు తారకావళి
మారుమ్రోగు మదీయపాద
స్పందనము క్రీడన్

43

ఎండవానల దివ్యనాట్యము
గ్రీష్మ వర్షావళుల గతులను
పథములను తిలకింతు ననిశము
నేత్రపర్వముగా

నవ్య వార్తాహరుల గమనా
 గమనముల తిలకింతు పథమున
 మలయమారుతమందగమనా
 నంద భాగ్యమునన్

దినము సర్వము ద్వారసన్నిధి
 కూరుచుని వీక్షింతు ముదమున
 త్వరితముగ నడుదెంచ నెంచిన
 మధుక్షణమునకై

గాన మాలాపింప దరహా
 సమ్మతో నేకతము సుందర
 మందమారుత దివ్యమధురా
 మృతము గ్రోలితిగా

44

ఆలకింపగ లేదె యాతని
 సడి నెరుంగని పదముల ధ్వని
 అనుక్షణ మరుదెంచు నాతడు
 సర్వకాలమ్మున్.

చిత్తవృత్తిని వివిధరీతుల
నాలపించితి కీర్తనల నం
గీతనాద మ్మతని యాగమ
నమ్మునే తెల్పున్

గ్రీష్మ పరిమళమందు విపిన ప
థమ్ములో నరుదెంచె శ్రావణ
జలద భయద రథమ్ములో నరు
దెంచు నడురేయిన్

నాడు దుఃఖ పరంపరల త
త్పాదఘట్టన వలన నా హృది
ధన్యమాయెను దివ్యచరణ
స్పర్శకాంతులలో

45

పెన్నియుగముల నుండి నను దరి
జేర నుంటివొ నే నెరుంగను
నిన్ను రవి తారకలు దాచగ
లేవు గద స్వామీ !

నీ పదధ్వని నుదయ సాయం
 త్రముల ననిశము వింటి వార్తా
 హరుడు నా హృదయమ్మునే మే
 ల్కొలిపె గోప్యముగఁ

నే నెరుంగను కారణము నా
 ప్రాణమే చలియించె నేడే
 మధుర హృదయానంద సంత్రమ
 ప్రాప్త మెందులకో

కార్యమును ముగియించు నమయ
 మైన యటులనె తలతు ననిల
 మ్మందు భవమధురామృతమ్మే
 ననుభవించునుగా

46

రాత్రి జాగరణమ్ము నలసితి
 నుదయమున నిద్రించుతరి నత
 డరుగుదెంచిన నిరోధింపగ
 వలదు సఖులారా !

అతని మృదుపద పంకజమ్మల
సవ్వడికి మేల్కొననిచో నా
నా నిదుర జెరుపగ వలదు నెచ్చెలు
లార ప్రార్థింతున్

పక్షిగణముల ధ్వనులకు న్నుద
యోత్పవమ్మల పవనములకును
నిద్రలేవను నాదు ప్రభు డరు
దెంచినను తుదకున్

నిదుర విడివడి నేత్రములు వి
ప్పారు నాతని స్పర్శకును దర
హాసమునకును నిదురలో వ్యా
పించు కలలవలెన్

అతని దృక్కులు ప్రకంపింపగ
నిమ్ము నాతని ప్రబుద్ధాత్మను
ఆత్మ సన్నిధి జేరుటయె ప్రభు
జేరుటగుగాదే

47

ఉదయ శుక పిక శారికలు పథ
మందు సుమములు జలదములు వ్యా
పించు కాంచన దీవ్యకాంతుల
ప్రకృతి శోభించెన్

గాన మెరుగ ప్రయాణ మెరుగము
పలుకులను దరహాస మెరుగము
త్వరితగతి బయనించితిమి కా
లానుగుణ్యముగన్

అలసె పక్షులు శుష్కపత్రము
లెగిరె నిదురించితిని తృణమున
ఆతపస్సున ఛాయలో గో
పాలకుని భాతిన్

నన్ను హేళన జేసి మిత్రులు
వివిధ నగ దేశాః భూముల
గడచి యంతర్ధాన మందిరి
నీలి మబ్బులలో

ధీరదూషణ హేళనల మే
 ల్కొంచనైతిని మధుర రైన్యా
 నంద లలితచ్ఛాయ నభినం
 దించితిని వారిక

చిత్రవర్ణపు విషచ్ఛాయలు
 హృదయమున వ్యాపించ సర్వము
 నింద్రజాల విధానమున క
 ర్పించితిని వేడ్క

నిదుర లేవగ భవద్దర్శన
 మాయె దరహాసమ్ముతో ; నిను
 జేరు మార్గమె దూరమని వెత
 జెందితిని స్వామి !

48

దివ్య భవనమ్మున మహా సిం
 హాసనము దిగి నా కుటీర క
 వాటసీమను నిలిచితివి నా
 కెంత భాగ్యమో

ఏకతము పాడితిని గాన
మృతముకై విచ్చేసి ముదమున
నా కుటీర కవాటనన్నిధి
నిలిచియుంటివి గా

నీదు మందిరమందు నిపుణులు
నిరతమును కీర్తించినను సా
మాన్య కంఠ మదీయగీతము
నాదరించితివే

మేళవించె విషాదగీతము
విశ్వగానముతో సుమమ్ము బ
హుకరింపగ నిలిచితివి నా
ద్వార సన్నిధినే.

49

గ్రామ వీధుల భిక్ష కరిగితి
దూరమున స్వప్నమ్మువలె నీ
రథము గాంచితి ముదముతో రా
జేంద్రు డనుకొంటి

ఆశ పెరుగ దరిద్ర బాధ తొ
లంగునని వీక్షించి భిక్ష న
యాచితమ్ముగ సంపదల గురి
యింతు రనుకొంటి

రథము దిగ నీ వదనమున చిరు
నగవు నాపై చెంగలింతువె
నా యదృష్టము పండెనని భా
వి చి పులికింతు

కరము జూపి తటాలున నే నే
నీయగలిగిన భిక్ష మడిగెదు
యాచకుని యాచించు ప్రభువడి
యెంత చిత్రమో !

సంశయమ్మున జాగ్గు చేసితి
సంచయంగల ధాన్యమును పిడి
కిలిని నీ కర్పణము గావిం
చితిని వేడుకతో

నంచితో గల పసిడి తున్నల
 సంజకాంతుల గాంచి దుఃఖం
 చితిని సర్వస్వమ్ము నర్పణ
 జేయనందులకై

50

తిమిర మధికమ్మాయె కార్యము
 లెల్ల ముగిసెను అతిథు లెల్లరు
 నదుగుడెంచి రటంచు భావిం
 చితిమిగా రాత్రి

ద్వారములు బంధింపబడగా
 ప్రభువు రావలెననియె నొక్కడు
 పరిహసించితి మాతనిని స
 త్యేతర మ్మంచు

ద్వారమందలి ధ్వనులు వినబడ
 పవనఘాతము లనెడి. తలవున
 దీప నిర్వాణమ్ము తదుపరి
 విదురబోతిమిగా

అడుగు సవ్వడివలన వార్తా
హరుడు వచ్చెనటంచు తెలువగ
పవనచలన మ్మంటిమే పరి
హాస భావమునన్

అర్ధరాత్రికి గాఢ నిద్రను
ధ్వనుల వింటిమి యుదుము లంటిమి
భువి చలించెను చిత్తి కలతో
నిదుర లేచితిమే

చక్రముల ధ్వను లనిరి కొందరు
ప్రళయమేఘుని గర్జనలుగా
తలచియుంటిమి కలవరింతల
నిదుర మైకమునన్

చిమ్మచీకటులందు భేరి
ధ్వనులలోన ప్రబోధములు విని
హస్తకొంటిమి హస్తముల హృద
యముల కతిభీతిన్

అదియె ప్రభువరు కేతనమ్మని
 తెలిపె నొక్కడు నిలువబడితిమి
 సమయమే లేదాయె నాని
 న్యమ్ము సలుపంగన్

అరుగుదెంచెను ప్రభువరేణ్యుడు
 జ్యోతులే లేవాయె ; మాలలు
 లేవు ; సింహాసనము లేదే
 తుద కధిష్ఠించన్

సిగ్గు జెండగ వలదు లేమికి
 శూన్యగృహమున రిక్తహస్తా
 వశుల నాహ్వానింపుడని ముద
 మారగా దెల్పెన్

తెరచి ద్వారము శంఖ మొత్తు డ
 గాధ తమమున ప్రభువు నిర్జన
 గేహమున కరుదెంచె ఘనగ
 ర్జనల కాంతులతో

జీర్ణదర్శాననము మన గృహ
ప్రాంగణమ్మున పరచు డనియెను
పెనుతుఫానున భయదరాత్రిని
ప్రభువు విచ్చేసెన్

51

నీ గళమ్మున మాలలోని గు
లాబి నడుగ నదై ర్యమున నుద
యమున నీ పయనమ్ము తదుపరి
వెదకితిని శయ్యన్

నేను భిక్షుకివలె నుషస్సు గు
లాదిరేకుల వెదుక ఖడ్గము
భీతి గొల్పెను దివ్యమగు వ
జ్రాయుధము పగిదిన్

ఉషఃకాంతిని శయ్య దరియగ
నుదయ విహగము ముదితరో నీ
కేమి లభ్యమ్మాయె నని ప్ర
శ్నించెగా నన్నున్

పుష్పములు గంధములు లేవే
 లేదుగా పన్నీటి పాత్రిక
 నీ భయంకర దివ్యఖడ్గమే
 దర్శన మ్మాయెన్

తలతు చిత్రపు కాన్క విషయము
 దాచనోప ధరింప నొల్లక
 అబల నైతిని హృదయమున నే
 హత్తుకొన జాలన్

ఐన నిదియె భవత్ప్రసాదము
 గౌరవమ్ము విషాదభరితము
 మోద మలరగ హృదయమందున
 దాచుకొందునుగా

నాకు భయ మిక లేదు విజయుడ
 వీవె నా రణమందు ; సఖునిగ
 జేసితివి మృత్యువును నభిషే
 కింప ప్రాణములన్

బింధములు చేదింపగా భవ
దీయఖడ్గమె చెంత నుండగ
నిర్భయమ్ముగ నుండు ముదమున
విశ్వజీవమునన్

పిగు సింగారముల బాధల
మోదముల వీడెదను నీ ది
వ్యాయుధమె సద్భాషణము ప్రా
జ్ఞేశ ! సతతమ్మున్

52

తారమణిమయ రత్నభూషిత
దివ్యసుందర హస్తరాజము
సర్వదా శుభదమ్ము స్వామి త్వ
దీయహస్తమ్మే

వైనతేయుని పక్షవిలస
త్కాంతి తుల్యము ఖడ్గరాజము
నంజకాతుల దివ్యతేజ వి
లాస సహితమ్మున్

మృత్యు ఘాతమ్మన ప్రకంపిత
ప్రాణి పగిది త్వదీయఖడ్గము
నిహికముల దహించు జ్వాలా
సహిత తేజమునన్

తారమయ ఖవదీయ హస్తము
ఖడ్గమా భీతిదము సతతమ
చింత్యమా వరుజేశు లీలలు
చిత్రములు గాదే

53

వరము లడుగను తెలుపలేదు మ
దీయనామము నీదు గమనము
పిదప నిలిచితి మౌనముగ నే
కాంతమున ఛాయన్

తోయభాండావళుల మగువలు
పిలిచినను మధ్యాహ్నమైనను
జాగు చేసితి ననందిగవు
భావదోలికలన్.

దీనదృక్కుల హీనరవమున
తృష్ణతో పథికుండ నంటివి
అంజలిని జలధార వోసితి
తత్తరము తోడన్

పత్రములు చలియించె ముదమున
కూసె కోయిల తమమునందున
పరిమళించె కదంబకుసుమము
పథనమీపమునన్

నామ మడుగగ సిగ్గు పడితిని
మౌనపూరిత హృదయభరమున
జ్ఞప్తి నుంచుకొనంగ నేల మ
దీయ నామమ్మన్

తృష్ణ దీర్చిన మధుస్మృతి హృద
యమున దాచితి జాము దాటెను
పక్షులలసెను వేపపత్రము
లురలె వీక్షింపన్

54

నీదు హృదయ మ్మలసె సత్వర
గతిని తావక లోచనమ్ములు
స్వల్ప నిద్రాహరితములై
భార మనిపించెన్

కంటకమ్ముల మధ్య సుష్పము
శోభతో రాజించు పెరుగవె
వ్యర్థ పరుపక కాలమును మే
లొకనుము సత్వరమే

కతిన శిల మార్గాంతమున నే
కాంతసీమను నా సఖుండే
నిరీక్షించెను మేలుకొ మ్మ
న్యాయ పరుపకుమా

మధ్యదినమున సూర్యరశ్మికి
నవసె గగన మ్మరిక శ్వాసను
సైకతస్థలి తృప్త వత్తము
బరపె - ఫలమేమో !

హృదయమున సంతసము నందవె
మార్గవల్లకి మధురగాన
మ్మాలపించదె బాధతో నీ
పాదఘట్టనలన్

55

సంతసమ్మున మన్మసము పరి
పూర్ణ పరతువు కృపను స్వర్గా
దీశ! నే లేకున్నచో నీ
ప్రణయ మేమగునో

సంపదల నా కిచ్చి సగమును
నాదు హృదయ మ్మందనంతా
నందమున నా జీవితకు రూ
పమ్ము నిక్షువుగా

హృదయమును వశపరచుకొన మో
దమున సౌందర్యమ్ముతో న
న్ననునరించుట పాడియగునా
నీకు రాజేంద్రా!

నీదు ప్రేమ త్వదీయ ప్రేమ ప్రణ
యమున లీనముగాగ నుభయుల
ప్రణయమే పరిపూర్ణమగు నై
క్యమ్మునను సతమున్

56

సర్వవిశ్వవ్యాప్త కాంతీ !
సర్వ సేత్రానంద దాత్రీ !
మధురహృదయాధార దివ్య మ
దీయ సత్కాంతీ !

ప్రేమతంత్రుల మీటి నా హృది
కాంతి నాట్యమాడ గగనము
విరిసె వనిలము వీచె దరహ
సమ్ము ధర జేరెన్

చిత్రవర్ణపు కీటకమ్ములు
రెక్క లారె నఖండకాంతిని
జలజములు మల్లియలు కాంతి త
రంగముల నూగున్

మేఘమాలిక లందు చెదర్చిన
 పసిడికాంతులు ప్రజ్వలించును
 వ్యర్థముగ వెదజల్లా మణులను
 ప్రీయతమా ! కనుమా

అగణితానందమున పరవశ
 మాయె పర్ణమూహ మనిశము
 గగన గంగానందమున ను
 ప్పొంగి వ్యాపించున్

57

ధరణి తృణజాలాంకురమ్ముల
 తృప్తి నొందగ జేయు మోదము
 జననమరణ సహృదరుల నా
 డించు విశ్వమునన్

పెను తుఫానున నూచి జీవుల
 దరహసింపగ జేయు మోదమె
 అరుణకమల విషాదమున క
 స్నిట నర్తించున్

తనదు సర్వస్వమ్ము ధూళిని
 నించు నజ్ఞానమున మోదము
 వివిధ గతుల విలీనమగు న
 త్యంత గీతమునన్

58

ఓయి నా హృదయేశ్వరా! స
 ర్వమ్ము నే గ్రహించితిని నీ
 కరుణ వర్షామృతమయన్యము
 గాదు నిశ్చయమా

అరుణకాంతులు పత్రములపై
 నాడె నింగిని ఘనునివలె నని
 లమ్ము వీచె మదీరహృదయా
 నంద ముప్పొంగెన్

ఉదయకాంతి మదీయదృక్కుల
 నిలుపు నీ సందేశమునకే
 కలిసి చూపులు మానసము త్వ
 త్పదములను జేరెన్.

59

ఇయ్యనంత విశాల జలనిధి
 విశ్వతటమున బాలు లాడిరి
 స్థిరము గగనము సంద్రమే చలి
 యించె వేగముగన్

పైకతస్థలి నాడి పాడిరి
 పండుటాకుల పడవలను పయ
 నింప జేసిరి బాలకావళి
 ముదిత మానసులై

ఈత నెరుగదు వలల వినరరు
 గులకరాళ్ళను ప్రోగుజేతురు
 గుప్తధనమును గోరనేరరు
 బాలకులు నతమున్

జౌలరులు ముక్తాఫలమ్ముల
 గోరి జలధుల మున్నుచుందురు
 వర్తకులు దయనింతు రనిశము
 జలధి యానమునన్

జలధి నగవున పొంగగా తట
మందు తళుకులు నిండ బాలలు
అటలాడిరి ముదముతోడ స
ముద్రతటమందున్

మృత్యునహిత తరంగతరులే
వ్యర్థగీతము లాలపించెను
బాల నూపుచు జోల బాడెడు
మా తృమూర్తి వలెన్

చెలగె జంఝామారుతము ; సం
ద్రమున నొకలు భగ్నమై విహ
రించె మృత్యువు ముడిము నించెను
బాల సంఘమ్మూర్తి

60

కిన్నరగ్రామమున మిణువురు
పుర్వులను ముకుళముల నుండెడి
నిదుర పసిపాపలను ముద్దిడ
వచ్చెనందురుగా

బాలబింబాదరముపై చిరు
నగవు చిందును ముదము గూర్చును
దాని జన్మస్థానమున కొక
గాధ గలదనిరే

విదియ చంద్రుని లలితకాంతుల
శరన్నేఘాచలము నంటి తు
షార దివ్యస్వప్నమున దర
హాన ముదయించెన్

మృదులమై ఆతిమధురమై బా
లాంగముల సుకుమారమై విల
సిల్లు నవ్యత గ్న విధమును
తెలియగా ముదమౌ

మాతృదేవీ యౌవనమ్మున
హృదయమందలి సౌకుఘార్యము
ముగ్ధమోహన శాంత రూపము
కొరణమ్మగుగా

61

బాల్యక్రీడా చిత్రవస్తు చ
 యమ్ము గాంచుచు జలదతతులను
 పుష్పవర్ణ విచిత్రముల గ్రహి
 యింతు నతిప్రీతిన్

పత్రగీత తరంగరావ
 మ్మాలకించెడు ధరణి హృదయ మె
 రింగితిని నా గానమున నీ
 నాట్యభంగిమకై

ఆత్రమున ఫలహారములు దన
 పూవుదేనియ జ్ఞప్తి గలుగును
 గుప్తఫలరస చిత్రముల న
 త్వరము గ్రహియింతున్

ఉదయకాంతుల గగనవాహిని
 నామనిని పవనమ్ము మోదము
 గూర్చు పెరిగితి నీ ముదమ్ము మ
 దీయ చుంబనమున్

62

దివ్యదర్శన భాగ్యమున పడు
తెల్ల నా సఖులైరి నా కా
హ్వన మాయెను దూరదేశ వి
భిన్న గేహములన్

నవనివాసము జేర నా మన
మేలన్ పరితాప మందును
సర్వమును భవదీయ మను విష
యమై మరచితిగా

జననమరణావళుల నను లో
కముల బహువిధ జీవితమ్ముల
ద్రిప్పెదవు సతతమ్ము దివ్యా
నంద బంధములన్

సర్వవిదుడవు సర్వమయుడవు
నీదు పరమానంద దివ్య
స్పర్శకై ప్రార్థింతు నను ర
క్షింపుమో స్వామి!

63

కాంత నేకాంతమున తృణ జా
లమున దీపికతో నదీతటి
జేర వేడితి దీపికను మ
న్నిలయమున నుంచన్

సంజకాంతిని దీప్యవదనము
తోడ సుందర దృక్కులను ప్రస
రించి తెల్పెను భామినీమణి
మధుర వాక్కులతో

ఇనుడు క్రుంగగ దీపికను వా
హినిని వదిలెద ననెను తరగల
తేలియాడెడు దీపికను తిల
కించితిని వేడ్కన్

ఆ ప్రశాంత నిశీధి నర్థిం
చితిని నా గృహతమము బావగ
సుదతి దీపిక గగనమున కం
కిత మొనర్తు ననెన్

కాళరాత్రిని తమము బాపు మే
టంచు వేడగ భామసేమణి
క్షణమునను తిలకించి పల్కెను
అంధకారమునన్

దివ్య దీపోత్సవముతో నే
మొద మందెద ననేను మానిని
వ్యర్థమగు దీపికను తిలకిం
చెతిని చిత్రముగన్

64

నిండె సర్వము నాదు జీవన
పాత్ర పౌరలగ నుండె నర్వే
శ్వరున కభిమతమైన మధురా
మృత మొడి యోనో

కవివరా! నీ సృజనమును నా
కర్ణసీమల నిలిపి గానా
మృతమునే గ్రోలెదు ప్రళాంతి న
నంతమొదమ్మా

నా మనమున భవ్యమయ్యగు
 దివ్య విశ్వము కవిత లల్లును
 నీదు మధురానందమే సమ
 కూర్పు గానమునన్

వ్యయముగా నీ సర్వమును నా
 కర్పణము గావించి ప్రేమను
 అనుభవించువు ముదముతో నా
 మధుర జీవమునన్

65

క్షణిక కాంతుల మిణుకులందుద
 యమున వస్త్రాంచలము నుండెడి
 అంతరాత్మను గానమున వ
 ర్చింతు సంత్యమునన్

మధురవాక్కులు ప్రణయవాంఛను
 తెలిపి విఫలమాయనే తుడి
 యత్నములు కరచాలనముకై
 నిష్ఫలమాయెన్

హృదయసీమను పదిలపరిచితి
 ద్రిమ్మరిలి దేశముల ననిశము
 ఆత్మపరిధుల జీవనము నుఖ
 దుఃఖముల నుండెన్

క్రియలలో భావములలో నా
 విదురలో న్వప్నమ్ములో నది
 కారముద్ర వహించినను దూ
 రమ్ముగనె మసలెన్

ఆమె కొరకై నా కుటీర క
 వాటమున కరుదెంచు వారలు
 అతి నిరాశను వెడలి పోయిరి
 చిత్రముగ స్వామి !

విశ్వమున ప్రత్యక్షముగ వీ
 షింపగా లేదెవ్వ రామెను
 ఏకతము వీక్షించు మీదగు
 దర్శనమ్మునకై

66

నకల గగన మనంత నీచా
కృతిని చాల్చిన దివ్యమూర్తివి
ముగ్ధమోహన రూపమున బం
ధించితివి నన్నున్

పూలసెజ్జను గొని ప్రభాతము
ధరణి నభిషేకింప సుందర
మాలికల మోదమున గొనియె ప్ర
శాంత సమయమునన్

శాంత జలధిని లోయ భండము
శిరముపై నిడి కరము శ్రద్ధను
వధ విహీన తృణమ్ము వెంచిడి
వంధ్య యరుదెంచెన్

విస్తరిలె గగనమ్ము ధశదశ
లాత్మ సతము పరిధ్రమింపగ
దివ్యసీమను ధవళకాంతులు
వ్యాప్త మొనరింపన్

పగలు రాక్షసులు లేని రాజ్యము
 రూప వర్ణాతీత దేశము
 వాఙ్మయమే లేని రాజ్యము
 స్వర్గ రాజ్యమున్

67

సూర్యతక్కి మరీయగేహ క
 వాటమున దినమెల్ల గతపె వి
 పాద కంకణగాన మేఘ
 వశుల నీ కీయన్

జలద వస్త్రాంచలముతో వ
 మ్ము నాచ్ఛాదించి విహు భరి
 గులను దివ్యానంద వర్ణ
 మ్ముల హపింతువుగా

మృదులమైన భవద్దుకూలము
 వివిధ వర్ణ విచిత్ర సహితము
 దివ్యతేజము శాంతరూపము
 వాంఛనీయమే

నీ తయకర ధవళకాంతిని,
 రైన్యమౌ ఛాయతో నాచ్చ
 దింతువే సతతమ్ము మోరా
 వహుడవై స్వామీ!

66

అనిశమును నా రక్షనాశ
 మ్ముల వహించెడు జీవవాహిని
 తాళలయ నంగీత యుతమౌ
 విశ్వ నాట్యమునన్

జీవవాహిని భూజమై దళ
 వితతి సతతము వ్యాప్తమై తుం
 దుదుకుదసమాన సర్వసూన త
 రంగ ఘాతమ్మౌ

కడలి తరగలపగిది ననిశము
 జీవవాహిని జనన మతత
 మ్ములను ముదమున మాచు చిత్ర
 మ్ముగను నా స్వామీ!

ఉజ్జ్వలమ్మగు నా శరీరము
విశ్వజీవ స్పర్శచే గ
ర్వమున రక్తమునందు ప్రాణ
స్పందనము గలిగెన్

69

తాళలయ నంతోషగతుల ము
దమ్ము నందుట భవదధినమే
భయదమోదావహోడన్త ఉయ
నింప సాధ్యమ్మో

పర్వవస్తుచయమ్మో పయన
మ్మగును తరలేటి జీవహాహిని
నిరోధించెడు శక్తి భువితో
లేదు పరికింపన్

తరలే ఋతువులు తాళలయ ప్రసరి
గీతనాట్య విరాసమున జని
క్షణిక సుఖ సంపూర్ణ హాహిని
లోన నశియింపన్

70

బా యహంకారమున దళదిశ
 లెల్ల వ్యాప్త మొనర్చి వివిధ
 ఛాయలను ప్రసరించువే తే
 జమ్మునే మాయన్

అవధులను కల్పించి నిర్దయ
 వేయి భంగుల పిలుతునే ది
 వ్యాత్మ కల్పిత విభజనమె నా
 దూప మాయెనుగా

గీతమే తీక్షణముగా గగ
 నమున ఘూర్ణిలె వివిధముగ నీ
 యాత్మ కపటయ మాయె నాలో
 ప్థిరముగా స్వామీ !

అహోరాత్రుల తోడ చక్కని
 యవనికను చిత్రించి యభ్యం
 తరముననె దివ్యాననము కూ
 ర్పించితివె నీకై.

గగనమున మన యుత్పవము వ్యా
పించు మన గానమ్ము ననిలము
నూచు యుగములు గడచు క్రిడా
వకులతో మనకున్

71

అహతహమ్మును శ్రద్ధతోడ ర
హస్యముగ స్పృశియించి నను మే
ల్కొలిపినది దివ్యాంతరాత్మ ము
దీయ హృదయమునన్

మంత్రమున నా కనులు గప్పి ము
దమ్ము మీరగ హృదయ తంత్రుల
మీటి సుఖదుఃఖారవమ్ముల
నాలపించునుగా

నీలహరిత సువర్ణ రజత వి
చిత్ర మాయాయవనికాంతర
దివ్యచరణ సరోజముల తిల
కించి మైమరతున్

తరతరమ్ములు తరలె నా హృద
యమును దోచెడు వివిధ రూపా
భ్యాశిలో సుఖదుఃఖమయమో
దావహమ్ముననే

72

సర్వదా వైరాగ్యమున మో
క్షమ్ము వలదు న్వితంత్రమును న
హస్రబిందానందమున వాం
చింతు సత్వరమున్

వివిధ పరిమళ వర్ణముల మధు
దారలను వర్షించి పరిపూ
ర్ణ మొనర్తువు నాదు మృణ్మయ
పాత్రనే సతమున్

శతవిధమ్ముగు దీపికల నా
విశ్వమున నీ జ్యోతితో వెలి
గించి పూజ లొనర్తు నాలయ
దివ్య పీఠమునన్

నాడు జ్ఞానేంద్రియ ర్వాణ
వశుల బంధ మొనర్ప స్పర్శ
శ్రవణదృష్టులు సతము భవదా
నందమునె చిందున్

జ్వలిత సర్వభ్రమలె దీపో
త్పవముగా మోదమ్ము గూర్చెను
వాంఛలే పరిపక్వమై పూ
జాఫల మ్మిచ్చెన్

73

దినము ముగియగ నరుణ సంధ్యా
కాంతు లలమె విశాల ధరణిని
సమయమాయె మదీశకలకము
నింపగా నదిలో

పవన వేగమువలన జలము వి
షాదరవమున పిలిచె నిర్జన
వాటికను చిరుగాలి తరగల
మంటి నేకతమున్

మరలి వచ్చెడు విషయ మెరుగక
 యన్య మెరుగక నుంటి సోపా
 వమ్మకడ వాయిచె నీజీయ
 వెన్వరో నొకన్

74

మర్త్యులకు నీ వొనగ వరములు
 మాదుమమతలి దీర్చి తడుపరి
 త్వత్పదమ్ముల జేరు సతము ప్ర
 హర్ష భావమునన్

అమదినమ్మును నదులు విధులను
 గ్రామసీమల నెరపి నిరతము
 దరియుగద త్వత్పదమ్ముల ప్ర
 షానము జేయన్

అనిలమును మధురించి కుసుమము
 త్వత్పదమ్ముల గొలువ త్వరవడు
 వృద్ధిగాంచును జగము నీ పా
 దార్పనమ్ముననే

కవికృతమ్మగు పదములకు వివి
ధార్థములు వివరింతు రిలలో
సంతరార్థము తుదకు నీ ది
వ్యార్థమునె చూపున్

75

అనుదినమ్మును ప్రాణనాథుని
సమ్ముఖమ్మున నిలిచి ముకుళిత
హస్తముల నుతియింతు లోకే
శ్వరుని సతతమ్మున్

ఈ ప్రశాంత విశాల గహన
చ్ఛాయ నేకాంతమున నమ్రత
నతశిరమ్మున నిలిచితిని నీ
సమ్ముఖమ్ముననే

అదిక వేదన నున్న నీ వి
శ్వమున వివిధ శ్రామికుల సం
దోహమున నీ సమ్ముఖమ్మున
నిలిచియుంటినిగా

విశ్వమున విద్యుక్త ధర్మము
ముగియగనె నేకాంతముగ నీ
మ్రోల నిలుతు ప్రశాంతముగ ని
శ్చయము రాజేంద్రా

76

నాదు దైవమ్మనెడి సదృశ
వమున దూరమ్మందు నిలిచితి
నెరుగ కాత్మీయుండ వని న
న్నిదికి రానైతిన్

తంద్రీవని భావించి సాష్టాం
గప్రణామ మొనర్తు ముదమున
సఖునిగా భావించి కరదా
లనము జేయ సుమీ

నీ పథమ్మున నిలిచి నిత్యము
ప్రపాద సఖుడను భావమున నిను
గాఢముగ వాలింగనము జే
యంగ లేను సుమీ

పోదరుల గణింప నైతిని
 నీవు నా పోదరుడవని నం
 పాదనముతో వెడలితిని మన
 మనుభవింపంగన్

కష్టసుఖముల లోన నీదరి
 జేరుదును ప్రాణమ్ము నర్పణ
 జేతు జీవితజలధిలో మును
 గంగ నే నొల్లన్

77

నవ్యసృష్టి తారకలు వెలు
 గంగ నాకనమందు సురసభ
 ముదము జెంది ప్రహర్ష చిత్ర
 మ్ములను తిలకించెన్

తార చెదరెను కాంతి హారము
 మధ్య ప్రీతి నటించు సభలో
 తెల్పె నొక్కడు సమరసమ్మున
 సత్వరమ్ముగనే

గాన మాగెను స్వర్ణతంత్రీ
భగ్నమున భయమంది వారలు
విగత తారనె గగణమణిగా
భ్రాంతి జెందుదురే

నాటిలో నన్వేషణము సం
పూర్ణ మాయెను తారకై సత
తమ్ము సర్వజనాళి వీడెనె
ముదము విశ్వమునన్

వ్యర్థమగు నన్వేషణము సం
పూర్ణ మాయెను కాంతిహార
మ్మునె ప్రశాంత నిశీధి తారలు
దరహసము తోడన్

78

దివ్యదర్శన మొదవ నందున
బాధ నందగ నీయవలదు వి
షాద బాధ భరింప నిమ్మా
స్వప్నమందైనన్

విశ్వవిపణిని జనులతో నా
లాభగణనము వ్యర్థ మనుమా
బాధలను భరియింప నిమ్మిక
న్వప్నమందైనన్

అలసి సొలసి శ్రమించి పథమున
ధూళితో శయనించు తరి నా
దీర్ఘయాన మనుక్షణమ్మును
మరువనీకు ప్రభూ !

వేణు మంగళనాద బహుధా
లంకృతుల దరహాసముల నిను
మరచు వేశల బాధ నొందగ
నిమ్ము నా స్వామి !

79

ద్రుమ్మరిలు మేఘమ్మువలె నే
నుంటి నను రక్షింపు బాస్కర
దివ్యతేజ విలీనవాంఛను
నే నిరీక్షింతున్

క్రీడయే ముదమైనచో నా
 రిక్తహృదయము స్వీకరించి వి
 చిత్ర పవన తరంగముల వ్యా
 పింప జేయగదే

ఈ విభావరి క్రీడ ముగియగ
 నిచ్చగించెదవేని స్వామి
 కరిగి పోవుదు ముదముతోడ న
 దృశ్యమగుదు సుమీ

ధవళకాంతి ప్రభాతమున దర
 హస నిర్మల శీతలమ్మన
 కరిగి ముదము నదృశ్య మగుదును
 స్వామి నీ కారకై

80

వ్యర్థమగు కాలమునకై వి
 శ్రాంతి పరితపమందితిని క్షణ
 మెల్ల సార్థక మాయె భవహ
 స్తముల చిత్రముగన్

బీజముల సంకురములుగ ముకు
శముల పుష్పములుగ కుసుమ
ములను నఫల మొనర్పితివి హృద
యాంగణమ్మననే

అలసి నిదురించితిని విధులు ము
గించినట్లు తలంచి వీక్షిం
చితిని నే నుదయమున మవవన
వివిధ కుసుమాశిన్

81

అవధి రహిత మ్మాయె కాలము
సతతమును నీ దివ్యకరమున
కాలగతి గణింప మర్త్యుల
శక్తులే స్వామి !

సౌరభము వెదజల్లి కుసుమము
ధూళి రాలెడు రీతి యుగములు
గడచిపోవ ప్రతీక్షజేతు వ
వంత రూపుడవై

తరలి చనునెడ తరతరమ్ములు
 కరుణతో వనసూనమును పరి
 పూర్ణతను గలిగింప మధువును
 ప్రసాదించు వహో !

కాలహరణము కలుగనీయము
 లక్ష్యసాధన గలుగు వరకును
 నే భరింపగ జాల క్షణ మా
 లవ్యమైన సుమీ

పరుల ననిశము తృప్తి పరువగ
 గడపితిని కాలమ్ము నైవే
 ద్యమ్ము హున్యమ్మాయె పీతము
 తుదిని బరికింపన్

ద్వారములు బంధించురని నే
 నాత్రమున నడుగిడితి దర్శన
 భాగ్యహీను నటంచు కుండితి
 వ్యవధి గల దింకన్

82

జననికంత మలంకరింప వి
 షాద కంకణ తతులగూరిచి
 ధవళతమ ముత్యాల సరమును
 భక్తి నర్పింతున్

కాంతిమంజీరముల తారలు
 పాదపద్మ మలంకరింపగ
 హృదయసీమను తేలియాడు మ
 దీయహరమ్మే

భవదధీనము సిరులు గనుకను
 నా యధీన విషాద మెల్లను
 కాన్క లీయ ననుగ్రహింతు వ
 మూల్య వరములతో

83

ఈ వియోగ మ్మృదికవేదన
 తోడ విశ్వవ్యాప్తమై బహు
 రూపముల ప్రభవించు సతతమ
 నంత గగనమునన్

ఈ ప్రశాంత నిశీధి తారల
జూచి దుఃఖాన్విత వియోగము
వర్షరాత్రిని చరితపల్లవ
మధురగానమ్మో

మానవావళి మధురబాధలు
మోహవాంఛలు వ్యాప్తి నందగ
మధురభావ తరంగ కవితా
రీతు లుదయించున్

84

ప్రభువు భవనము వీడినప్పుడు
యోధు లెచ్చట శక్తి దాచిరి
కవచముల వివిధాస్త్రముల నె
చ్చోట నిడినారో

నిస్సహాయత దీనవదనుల
పైన గురియగ బాణవర్షము
మరల త్వరపడి ప్రభువు జేరిరి
గుప్తశక్తులకై

ఖడ్గముల త్యజియించి శాంతిని
 గోరి జీవఫలాల వీడిరి
 ముదముతో తమ ప్రభువు భవనాం
 గణము జేరంగన్

85

మృత్యుదేవుడు నీదు భృత్యుడ
 గాధ జలధుల నధిగమించెను
 దివ్యసందేశమ్ము గొని నా
 గృహము కరుదెంచెన్

అధికభయమున కాశరాత్రిని
 జ్యోతి గొని ద్వారములు తెరచి న
 మస్కరించితి స్వాగతమ్ముగ
 నీదు భృత్యునకున్

హస్తములు ముకుళించి కంకణ
 నేత్రపూజ లొనర్చి మృత్యువు
 పాద సన్నిధి మోద మలరగ
 హృదయనిధి నుంతున్

కార్యమును సాధించె మృత్యువు
 తిమిరమున నేకాకి నైతిని
 నిస్సహాయత తుదిని నీ కా
 త్కార్యము జేతున్

86

ఆశ నెడగని మధుర వాంఛను
 వెదకితిని గేహమ్ము సర్వము
 నామె జాడయె గాంచనైతిని
 శ్రమ ఫలింపదుగా

నా కుటీరము స్వల్పమైనది
 గనుక తరలినవారు పిమ్మట
 మరలివత్తు రటంచు దెలుప న
 సాధ్యమగు నాకున్

నిఖిలమైన త్వదీయ భవన
 మృతివిశాలము గనుక నామెను
 వెదుక నిలిచితి స్వామి నీ గృహ
 ద్వార నన్నిధినే

సంజకాంతిని పవడిఫందిట
 నిలచితిని తన్మయుడనై నీ
 వదనమును తిలకింప నాత్రము
 తో నిరీక్షించున్

శాశ్వతస్థలి దరిని జేరితి
 మోదమును వాంఛలును కంకణ
 వదనదృశ్యము లచట నంత
 ర్ధాన మందపుగా

నా నిరర్థక జీవితమ్మున
 గాఢజలధిని మగ్నపరపుము
 విగత మధుపరిపూర్ణ విశ్వ
 స్పర్శ గననిమ్మా

87

అలసింపదు భగ్నవల్లకి
 ఘంట మ్రోగదు మౌనియగు పవ
 నమ్ము శిథిలాలయములో గల
 స్వామి నర్పించన్

ద్రిమ్మరిలి లోకమ్ము నర్వము
తరలె విర్జన దేవళమ్మున
కామనిని పవనుండు పరిమళ
కుసుమరహితుండై

భగ్గమనమున ద్రిమ్మరిల్లచు
నర్చకుడు దేవళము జేరును
నంజచీకటి నాకటంబడి
హృదయభారమునన్

పర్వదినములు మౌనముద్రను
పర్వలెత్తును భజన రాత్రుల
తుదకు దీపారాధనము కర
వాయెగద స్వామి

అమరళిల్పుల విగ్రహమ్ములు
కాలవాహిని గలిసె జీర్ణ
లయస్వామిని గొలువరే ని
ర్లక్ష్యభావమునన్

88

ప్రభువు నాజ్ఞను మౌనముగ నం
 కేతముల భాషింతు నతము ర
 హస్యగీతావళుల జరుగును
 హృదయ భాషణమే

రాజవిపణిని జనము త్వరపడి
 జేరె బేహరమునకై మ
 ద్యాహ్నమున నా కాజ్ఞ యాయెనె
 కార్య మధ్యమునన్

వనమునందు నకాల పుష్ప
 మ్ములు లభింపగ నిమ్ము భృంగ
 మ్ములు ప్రమత్తత గాన మాలా
 పించనిమ్ము ప్రభూ

కాలహరణము గలిగె నదన
 ద్భావదృష్టిని సఖుడు పిలిచెను
 వ్యర్థదినములు నా మన మ్మా
 కర్షణ మ్మాయెన్

89

మృత్యుదేవత నీ గృహమ్మున
కర్థిగా నరుదెంచు క్షణమున
అతిధి నెవ్విధి నధికశ్రద్ధను
సత్కరించెదవో

నాడు ప్రాణవహుర్ణ పాత్రిక
నతిధి కర్పణజేతు ముదమున
అతిధి నెన్నడు బోవనీయను
రిక్తహస్తములన్

వివిధ ఋతువుల గొనిన మధువుమ
జీవితైశ్వర్యమ్ము సర్వము
వర్పణము జేసెదమ జన్మాం
తమున మృత్యువుకున్

90

జీవితపు పరమావధివి దిన
దినము నీ యాగమనమునకై
మృత్యువా సుఖదుఃఖముల భరి
యించి వీక్షించున్

గోవ్యముగనె మదీయ నర్వ
స్వమ్ము నీ సన్నిధిని జేరె న
పాంగదృష్టికి నాదు ప్రాణము
నీ యధీనమ్మా

మాల సిద్ధమ్మాయె వరునకు
వధువు కళ్యాణాంతమున తన
విభునితో బయనించుగద నే
కాంతముగ రేయిన్

91

భువిని వీడెడు నాదు స్థితి ప్రా
ణమ్ము పటలము కనులపై నిడి
నిర్గమించు ప్రశాంతినను విష
యముల నెరుగుదుగా

తారకలు మేల్కొంచు రేయిని
ఉదయమగు తద్విధిని గడియలు
కష్టసుఖముల వీడు నేతు త
రంగముల గతి నే

జీవితపు తుది గడియలను నే
తలచి పరిశీలించు క్షణమున
క్షణిక పటలము ప్రీతిపోవును
తునియలై స్వామి !

మరణకాంతులవలన నీ వి
శ్వములో నిర్లక్ష్య విధులను
అధమనీచ విధానరహిత
మ్మని గ్రహించితిగా

వాంఛలవశిష్టములు నిత్య మ
యాచితమ్ముగ లభ్యములు స
ర్వమ్మా గతిమింతినను నే వాం
ఛింపబోను సుమీ

నాదుపదమట్టనల నలిగియు
హీనమని త్యజియించి వైచిన
వాని గోరెద త్రికరణమ్ముగ
ప్రసాదింపగదే

92

నిర్గమమున కనుజ్ఞ యాయెను
 సోదరుల వీడ్కోలు వేడెద
 వీడెదను లోకమును నే నం
 త్యప్రణామమునన్

విడచితిని సత్వాధికారము
 గేహమును గైకొనుడు కృప, నా
 ప్రార్థనము నంగీకరింపుడు
 కరుణ వాక్కులతో

మీ సమీపమున వసించితి
 హాయిగా సుఖియించి మించితి
 నాదరమునకు పాత్రమాయె మ
 దీయ జీవమ్మే

దీపనిర్వాణమున తిమిర
 మ్మావరిల త్వరితముగ నాజ్ఞా
 పనముచే సంసిద్ధమైతిని
 కాలగమనమునన్

జీవితపు తుది గడియలను నే
తలచి పరిశీలించు క్షణమున
క్షణిక పటలము ప్రీతిపోవును
తునియలై స్వామి !

మరణకాంతులవలన ని వి
శ్వములో నిర్లక్ష్య విధులను
అధమసీచ విధానరహిత
మృని గ్రహించితిగా

వాంఛలవశిష్టములు నిత్య మ
యాచితమ్ముగ లభ్యములు న
ర్వమ్ము గతియించినను నే వాం
ఛింపబోను సుమీ

నాదుపదఘట్టనల నలిగియు
హీనమవి త్యజియించి వైచిన
వాని గోరెద త్రికరణమ్ముగ
ప్రసాదింపగదే

92

నిర్గమమున కనుజ్ఞ యాయెను
 సోదరుల వీడ్కోలు వేడెద
 వీడెదను లోకమును నే నం
 త్యప్రణామమునన్

విడచితిని సర్వాధికారము
 గేహమును గైకొనుడు కృప, నా
 ప్రార్థనము సంగీకరింపుడు
 కరుణ వాక్కులతో

మీ సమీపమున వసించితి
 హాయిగా సుఖించి మించితి
 నాదరమునకు పాత్రమాయె మ
 దీయ జీవమ్మే

దీపనిర్వాణమున తిమిథ
 మ్మావరిల త్వరితముగ నాజ్ఞా
 పనముచే సంసిద్ధమైతిని
 కాలగమనమునన్

93

చెలులు శుభకాంక్షలను గొని ప్ర
 స్థానముకు వెడలితిని సుందర
 గగనవీధిని నుషఃకాంతుల
 లలిత మార్గమునన్

వివరముల నడుగకుడు నే గొని
 పోవు కాన్కలమూల్యములు నా
 హృదయమే వాంఛాప్రహర్షము
 రిక్తహస్తమ్మల్

కంతమున కళ్యాణహారము
 నుంతు కాషాయాంబరమ్ములు
 వలదు శథము ప్రమాదమైనను
 మన్నినము స్థిరమే

మత్స్యయాణాంతమున తారా
 సహిత దివ్యవిషాద గీతము
 మధురరవమున రాజమార్గము
 నందు మ్రోగెనుగా.

94

జీవితమ్మను ద్వారబంధము
గడచితిని తన్మయుడనైతిని
ప్రథమదర్శన మధుక్షణమును
మరచి యుంటినిగా

అర్ధరాత్రిని విపినమున పు
ష్పించు కుసుమము వగిది మాయా
లోకమునను బడద్రోసి యుంచిన
దెవ్వరో చెప్పుమా

పరిచయ మ్మనిపించె మదయ
మ్మందు విశ్వము ఘాతృదేవీ
రూపమందు ననంతరూపుడు
లాలనము జేయన్

మృత్యుముఖమున పరిచయమ్మగు
రూపరహితుని గాంచి సంతన
మందితిని జీవనము మరణము
మోదమగు నాకున్

స్తన్యమును సేవించు శిశువును
మాతృదేవి మరల్చి నేడును
మోదమందును మరల స్తన్య
మ్మియ సత్వరమే

95

నిర్గమించెడి వేళ నా వీ
క్షణము భువిలో నిరుపమాన
మ్మనెడి నా తుది పల్కులను శా
శ్వతము జేయగదే

కాంతిజలధిని కమలమందున
గుప్తమధువున తృప్తిపడితిని
ధన్యమాయె మదీయజీవన
మంటినే తుదకున్

క్రీడనుండి యనంతరూపా
వళుల నహితమైన గృహమున
రూపరహితుని గాంచితిని కను
లార సన్నుతితో

భువి స్పృశింపగ రాని దివ్య
స్పర్శచే పులకించె సర్వాం
గములు నవసానమ్ము సంప్రా
ప్తింప హర్షింతున్

96

ఎవరివని ప్రశ్నింపనైతిని
జీవితము క్రీడామయమై
జ్ఞానరహితమైన నాదుం
దుడుకుదనముననే

అనుదినమ్ము ప్రభాతమున నను
నిదుర లేపుచు నఖనివలె వన
భూములను ద్రిమ్మరిల జేతువు
మోద మలరంగన్

బాల్య చాపల్యమున నీ గా
నార్థ మెరుగ నశక్తిచే సాం
దర్యనాట్య విధానమున ను
ప్పొంగె మన్మథమున్

క్రీడ ముగియ ననంత దృశ్యము
విశ్వవీక్షణ తారకలు త్వ
త్పాదపద్మ సమీపమున విన
యమున నుతియింతున్

97

కేతనము హారము పరాజయ
చిహ్నముగ నర్పించుకొందును
అపజయ మ్రొలుగకయె నుండ న
సాధ్యమగు నాకున్

అహంకార మ్మంత మగునని
ప్రాణబింద మ్మధిక బాధల
త్రెళ్ళిపోవు నటించు నిక్కము
గా నెఱుంగుదుగా

శూన్య హృదయ విషాదగీతము
వ్యర్థ వంశీరవమువలె దుః
ఖించి పాషాణమ్మునే క
న్నెట కరగించెన్.

కమలమున శతదశసమూహము
 సర్వదా ముకుళించి యుండదు
 ఏకతమ్మున మన్న మధువు బ
 యల్పడును తుదకున్

నీలి నింగి ననంతనేత్రము
 రమ్మనెను ధర యాత్ర ముగియగ
 తధ్యమగు నా చరమదశ నీ
 పాదసన్నిధినే

98

సర్వభరము వహింతు వీవని
 తరుణమున చుక్కాని వదలితి
 వ్యర్థమగు రభసమ్ము విధ్య
 క్తమ్ము నఫలమ్మో

హృదయనూ భరమెల్ల ఐడువుము
 అపజయము నంగీకరించి ప్ర
 శాంతజీవన సౌఖ్యమున నం
 త్రప్తితో మనుమా

అనిలచలనము వలన నిర్వా
 ణము పలుమరు గలుగ త్వరపడి
 దీపికను వెలిగించి విధ్యు
 క్తము మరచితిగా

సర్వమును త్యజియించి దర్భా
 సనము తిమిరము నందు పరచితి
 స్వేచ్ఛకై రమ్మిటకు స్వామి ప్ర
 శాంతముగ రేయిన్

99

దివ్యజలధి నగాధ తమమున
 ముగ్ధినిని నా కోరికలనా
 కారరహిత పవిత్ర సాకా
 రంపు ముత్యముకై

పవనఘాతమైన నౌకను
 స్వేచ్ఛమై బయనించి తరగల
 తేలియాడెడు దినము లంత
 మ్మాయెగద స్వామీ !

అనిశమును ఆతురత జెందుచు
సంతనమున పరిభ్రమించితి
నమృతసీమల సంత మొందెడు
మహద్భాగ్యముకై

ఈ విశాల సభాంగణమున
నాదరహితమైన తంత్రీ
గాన మప్పొంగగ గ్రహింతును
హృదయ వల్లకినే

శాశ్వత స్వర మాలకింపగ
శ్రుతుల గట్టి విషాద గీతాం
తమున నుంతు ప్రశాంత పదముల
మ్రోల వల్లకినే

100

అనిశమును సంగీత మధురిమ
నూత గొని ఓశలెల్ల వెదకితి
విశ్వమెల్ల స్పృశించి ఓవ్యా
వ్యేషణమునకై

గానమున జ్ఞానోదయమై
 ధర్మమార్గ రహస్య మెఱిగితి
 దర్శన మ్మయె హృదయసీమను
 దివ్యతారకలున్

ఇహ సుఖముల దుఃఖముల ర
 హస్యముల బోధించి గానము
 దివ్యభవన ద్వారమే స్థిర
 వాస మనె నా జన్

101

జనులతో భాషించు తరి నే
 ని న్నెఱుంగుదు నని ప్రగల్భము
 లాడియుంటిని పెక్కమారులు
 ముదము గలుగంగన్

నాదు రచనలలోన నీ చి
 త్రములను తిలకించువారలు
 ఎవరివని ప్రశ్నింప నేమని
 తెలుప గలుగుదున్

తెలువజాల నటించు బల్కిన
తెగడుచుందురు జను లసూయను
సర్వమును తిలకించితివి దర
హాన మెలయంగన్

నీదు గాధ లనంత గీతా
వకుల జేసి మదీయ హృదయము
త్వరితముగ బ్రవహింప జేసె ర
హస్య వాహినులన్

భావమును వివరింప లేనన
పరిహసించిరి పృచ్ఛకులు నీ
మ్రోల నవమానింప నను గని
దరహసించితివే

102

అంత్యసాష్టాంగ ప్రణామ
మ్మున స్పృశింపగ నిమ్ము నీ పద
వ్యాప్తమగు విశ్వమును మత్స
ర్వేంద్రియమ్ములతో

జలభరమ్మన నతశిరమ్మగు
 శ్రావణమ్మన ఘనునివలె నీ
 ద్వారమున సన్మనముతోడ ను
 తింప నిమ్ము ప్రభూ !

నాదు కవితను వివిధగీతము
 లేక ధునియై మౌన జలధిని
 లీనమై ప్రవహించు సాష్టాం
 గప్రణామమునన్

వివిధముగ బయనించి ఖగములు
 స్థిరగృహమ్ముల జేరునట్లు మ
 దీయ జీవ మనంతసీమల
 జేరు మన్నతితో

